

**Protokół Nr XXXI/13 sesji
Sejmiku Województwa Podkarpackiego IV kadencji
z dnia 25 marca 2013 roku.**

Sesja odbyła się w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego przy al. Ł. Ciepłińskiego 4 w Rzeszowie, rozpoczęła się o godzinie 11⁰⁰. Udział w niej wzięli radni oraz zaproszeni goście.

Lista obecności gości stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu,

Na podstawie listy obecności Przewodnicząca stwierdziła, że na sali jest wymagane quorum radnych, wobec czego Sejmik może obradować i podejmować prawomocne uchwały.

XXXI sesja Sejmiku Województwa Podkarpackiego IV kadencji zwołana została przez Przewodniczącą Sejmiku – **Panią Teresę Kubas - Hul**, która otworzyła i prowadziła obrady.

Następnie Przewodnicząca omówiła porządek obrad sesji, który radni otrzymali wraz z zawiadomieniem o jej zwołaniu – *zawiadomienie stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.*

Przewodnicząca Teresa Kubas – Hul poinformowała, że na jej ręce wpłynął wniosek Zarządu o zdjęcie z porządku obrad pkt. 15 tj. podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Rzeszowie, wniosek stanowi **załącznik nr 4** do protokołu.

Radca Prawny Pani Małgorzata Kobak w związku ze złożonym w dniu 13 marca 2013 r. przez Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość” wnioskiem o wprowadzenie do porządku obrad dzisiejszej sesji pkt 4 o treści: „Informacja Marszałka Województwa Podkarpackiego na temat działań podjętych w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków gospodarczych i wizerunkowych dla Podkarpacia w związku ze śledztwem prowadzonym przez Prokuraturę Apelacyjną w Lublinie i podjęciem czynności procesowych w Podkarpackim Urzędzie Marszałkowskim przez Centralne Biuro Antykorupcyjne” wydała opinię prawną, stanowiącą **załącznik nr 5** do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku zwróciła się do wnioskodawcy z pytaniem czy podtrzymuje wniosek, aby powyższa informacja, stanowiła punkt nr 4 dzisiejszego porządku obrad.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS Wojciech Buczak stwierdził, że podtrzymuje złożony wniosek aby na początku sesji była informacja pana marszałka o działaniach podjętych w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków gospodarczych i wizerunkowych dla Podkarpacia w związku ze śledztwem prowadzonym przez Prokuraturę Apelacyjną w Lublinie i podjęciem czynności procesowych w Podkarpackim Urzędzie Marszałkowskim przez Centralne Biuro Antykorupcyjne. Zaznaczył, iż miał nadzieję, że unikniemy tego tematu na sesji podczas której będzie miała miejsce informacja wręczania odznak dla zasłużonych dla województwa. Dodał, iż radnym należy się jednak informacja jak doszło do tego, że o tym dyskutujemy. Na posiedzeniu Komisji Głównej 14 marca 2013 r. złożony został taki wniosek i zgodnie z nim Pani Przewodnicząca zaproponowała porządek obrad sesji właśnie z przedmiotowym pkt 4. W reakcji na to dwóch radnych: Dariusz Sobieraj PSL i Edward Brzostowski SLD stwierdziło, że dyskusja na ten temat powinna odbyć się na końcu sesji a po tym jak Przewodnicząca podtrzymała propozycję Klubu PiS, opuścili obrady zrywając tym samym quorum. Pod nieobecność tych radnych Przewodnicząca ogłosiła, że zgodnie z wnioskiem klubu PiS informacja będzie stanowiła pkt 4 porządku obrad sesji. Radny stwierdził, że po upływie dnia lub dwóch otrzymał porządek obrad w którym przedmiotowa informacja stanowiła pkt 30 czyli znalazła się w końcówce obrad sesji. Dodał, że kwestią drugorzędną są informacje przytoczone przez radcę prawnego, rzeczą pierwszorzędną jest aby radni po uroczystości wręczenia odznak honorowych, otrzymali informacje o działaniach podjętych przez pana Marszałka w sprawie o której rozmawiamy. Zwrócił się do radnych z prośbą aby w głosowaniu uwzględnili wniosek Klubu PiS o to aby informacja ta stanowiła pkt 4 porządku obrad.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewiński stwierdził, że dla wyjaśnienia sprawy i porządku obrad trzeba udzielić takiej informacji, że województwo funkcjonuje normalnie i nic się nie dzieje takiego aby ten punkt musiał być przesunięty na początek sesji. Przypomniął opozycji, że wszystkie procedury związane z programami unijnymi były uchwalane w poprzedniej kadencji kiedy on był Marszałkiem a wiele osób z tej sali uczestniczyło w podejmowaniu decyzji. Dodał, że wszyscy pracownicy, którzy tutaj pracują mają poczucie wielkiej krzywdy, wyrządzonej atmosferą panującą wokół tej sprawy i jego wystąpienie jest poniekąd w ich obronie. Przypomniął, że żadna instytucja, w tym prokuratura, nie stwierdziła, że postępowanie dotyczy projektów unijnych a konkretnie RPO. Przypomniął również, że oprócz RPO województwo zarządza komponentem regionalnym w kilku osiach priorytetowych PROWu a nasza jednostka jaką jest WUP prowadzi PO Kapitał Ludzki. Stwierdził, że procedury wcześniej uchwalone w niewielkich zakresach były modyfikowane po uwagach komisji audytowych czy też w trakcie

prowadzenia w celu ułatwienia prowadzenia tych projektów. Dodał, że każda negatywna informacja z poziomu województwa jest bardzo wnikliwie obserwowana przez Komisję Europejską i województwo z tego tytułu nie ma obecnie żadnych problemów ponieważ wszystkie płatności są na bieżąco realizowane. Dodał, że warto wyjaśnić, iż żadne faktury nie zostały zwrócone bo to Polska jako kraj nie ma scertyfikowanych wydatków i ciągle realizujemy płatności poprzez zlecenie do Banku Gospodarstwa Krajowego i te płatności są realizowane. Żaden przedsiębiorca, żaden beneficjent samorządowy ani instytucje otoczenia biznesu nie poniosły do tej pory konsekwencji. Stwierdził, że problem trzeba rozwiązać jednak nie jest to tak, że gdy bardzo emocjonalnie poprowadzimy dyskusję i nie będzie to chłodno oceniane to może negatywnie wpłynąć na województwo. Poprosił o podejście do dyskusji w tej kwestii z rozsądkiem i rozwagą.

Przewodniczący Klubu Radnych PiS Wojciech Buczak stwierdził, że trzeba złączyć woli aby zobaczyć ze strony jego klubu czy sympatyków PiS-u działania, które mają przynieść negatywne skutki dla województwa. Złożył wniosek aby Pan Marszałek na początku sesji przedstawił przedmiotową informację i osobiście uspokoił sytuację przekazując informację mieszkańcom województwa jak również pracownikom tego urzędu. Dodał, że na początku marca na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej złożył wniosek aby członkowie tej komisji otrzymali kopie wystąpień na ten temat. Pani Marszałek Kowalska stwierdziła, że dokumenty są jawne i obiecała, że natychmiast je przekaże. Niestety ani w tym samym dniu ani do tej pory członkowie komisji tych pism nie otrzymali stąd uważa, że w dniu dzisiejszym, na początku sesji, niezbędna jest informacja Marszałka. Zaznaczył, że nie rozumie dlaczego ze strony Marszałka Karapyty jest opór w tej kwestii. Na koniec zaznaczył, że nie jest jego intencją, aby Pan Marszałek przekazywał jakieś poufne dane.

Przewodnicząca Sejmiku zarządziła głosowanie nad zmianą porządku obrad polegającą na przesunięciu punktu 31 na punkt 4. Za głosowało 14 radnych, 17 było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Zmiana nie została przyjęta.

Porządek obrad sesji przedstawia się następująco:

1. Otwarcie sesji.
2. Przyjęcie protokołu XXX sesji.
3. Wręczenie odznak honorowych „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” dla Polskiego Radia Rzeszów Rozgłośni Regionalnej w Rzeszowie S.A, Hansa Bollingera, Danuty Steczkowskiej, śp. Andrzeja Buczka.

4. Debata nad projektem aktualizowanej Strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007 – 2020.
5. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Zarządu Województwa Podkarpackiego w przedmiocie odwołania ze stanowiska dyrektora Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyśle i powierzenia pełnienia obowiązków na tym stanowisku bez przeprowadzenia konkursu.
6. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Parafii Rzymsko – Katolickiej p.w. Św. Mikołaja w Borowej.
7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Statucie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie.
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad udzielania stypendiów szczególnie uzdolnionym uczniom w roku szkolnym 2012/2013.
9. Podjęcie uchwały w sprawie nadania Statutu Muzeum Narodowemu Ziemi Przemyskiej w Przemyśle.
10. Podjęcie uchwały w sprawie zweryfikowania propozycji planu aglomeracji Solina.
11. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przez Sejmik Województwa Podkarpackiego przedstawiciela do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego.
12. Podjęcie uchwały w sprawie uzgodnienia „Projektu Podziału Województwa Lubelskiego na Obwody Łowieckie”.
13. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie akcji spółki Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna.
14. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Gminy Kolbuszowa.
15. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Dębicy.
16. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Zespołu Kolegiów Nauczycielskich w Tarnobrzegu.
17. Podjęcie uchwały w sprawie przekazania do dalszych uzgodnień i opinii projektów uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.
18. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w budżecie Województwa Podkarpackiego na 2013 r.
19. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej Województwa Podkarpackiego.
20. Podjęcie uchwały w sprawie poparcia starań mieszkańców Gminy Gorzyce i Gminy Zaleszany wybudowania chodnika celem poprawy bezpieczeństwa użytkowników drogi krajowej Nr 77.
21. Informacja dotycząca obrotu nieruchomościami pozostającymi w zasobie wojewódzkim za 2012 rok.

22. Informacja na temat stanu przygotowania regionalnego programu operacyjnego dla perspektywy finansowej 2014 – 2020 oraz kontraktu terytorialnego dla województwa podkarpackiego.
23. Informacja dotycząca projektu Programu Operacyjnego dla Polski Wschodniej 2014 – 2020.
24. Sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale za 2012 rok.
25. Informacja z wykonania w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej na lata 2009 – 2015.
26. Informacja o realizacji w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2007 – 2013.
27. Informacja o realizacji w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016.
28. Informacja o wykonaniu w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2013.
29. Sprawozdanie z działalności komisji stałych Sejmiku Województwa Podkarpackiego w roku 2012 r.
30. Informacja Marszałka Województwa Podkarpackiego na temat działań podjętych w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków gospodarczych i wizerunkowych dla Podkarpacia w związku ze śledztwem prowadzonym przez Prokuraturę Apelacyjną w Lublinie i podjęciem czynności procesowych w Podkarpackim Urzędzie Marszałkowskim przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.
31. Informacja Marszałka Województwa Podkarpackiego z działalności Zarządu Województwa Podkarpackiego (w okresie od 12 lutego 2013 r. do 11 marca 2013 r.) i wykonania uchwał Sejmiku.
32. Interpelacje i zapytania radnych.
33. Wnioski i oświadczenia radnych.
34. Zamknięcie sesji.

Przyjęcie protokołu z XXX sesji.

Przewodnicząca Sejmiku poinformowała, że na jej ręce wpłynęła poprawka radnego Tadeusz Pióro o skorygowanie oczywistej pomyłki, która została poprawiona.

Za przyjęciem protokołu głosowało 31 radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Wręczenie odznak honorowych „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” dla Polskiego Radia Rzeszów Rozgłośnia Regionalnej w Rzeszowie S.A, Hansa Bollingera, Danuty Steczkowskiej, śp. Andrzeja Buczka.

Przewodnicząca Sejmiku poinformowała, że Pani Danuta Steczkowska ze względu na stan zdrowia nie będzie uczestniczyć w dzisiejszej uroczystości i poprosiła ona o umożliwienie jej odebrania odznaki w terminie późniejszym.

Przewodnicząca odczytała laudację:

Polskie Radio Rzeszów Rozgłośnia Regionalna w Rzeszowie S.A. nieprzerwanie od 60 lat realizuje swoją misję tworząc programy informacyjne, kulturalne rozrywkowe, edukacyjne i sportowe skierowane w szczególności do mieszkańców województwa podkarpackiego. Emituje muzykę i tworzy audycje literackie. W ramach swojej działalności prezentuje na antenie audycje kierowane do mniejszości narodowych i etnicznych uwzględniając ich potrzeby i osiągnięcia.

Polskie Radio Rzeszów uczy samorządności, aktywnego udziału w życiu publicznym, pokazuje możliwości wyboru, przed jakim staje mieszkaniec naszej części Polski. Programy Radia dotyczą wszystkich spraw związanych z bieżącym rozwojem regionu – od gospodarki, przez naukę, politykę, religię, sprawy społeczne, prawne po muzykę, kulturę i sztukę oraz turystykę i sport.

Pan Henryk Pietrzak Prezes Zarządu Polskiego Radia Rzeszów Rozgłośnia Regionalna w Rzeszowie S.A. stwierdził, że ze wzruszeniem, w imieniu całej prawie stu osobowej rodziny radiowej, przyjmuje to wyróżnienie. Podziękował Zarządowi i wszystkim radnym i zaznaczył, że ma jeden wskaźnik, który jest dla niego najbardziej cenny i najważniejszy mianowicie najwyższy wskaźnik wiarygodności społecznej a więc tak naprawdę słuchacze głosami Państwa wszystkich zdecydowali o tym wyróżnieniu.

Marszałek Mirosław Karapyta stwierdził, iż przypadł mu w udziale zaszczyt przedstawienia sylwetki Pana Hansa Bollingera.

Hans Bollinger jest niemieckim pedagogiem i muzykiem, który poprzez swoją działalność zawodową i prywatne zaangażowanie, a także poprzez podejmowanie różnorodnych działań i inicjatyw, przyczynił się do rozwoju współpracy między Województwem Podkarpackim i niemieckim landem - Krajem Saary. Jego ponad 30-letnia kariera zawodowa, i jako pedagoga i jako artysty, i wreszcie jako „ambasadora” jednoczącej się i zjednoczonej Europy, jest naznaczona humanistycznymi, głęboko chrześcijańskimi wartościami – pojednania i przyjaźni, wolności i tolerancji, człowieczeństwa i solidarności.

Szczególne miejsce w działalności Hansa Bollingera zajmuje, zapoczątkowana wiele lat temu, współpraca z Województwem Podkarpackim. To właśnie Hans był jednym z inicjatorów podpisania *Wspólnego Oświadczenia o współpracy międzyregionalnej między Krajem Związkowym Saary a Województwem Podkarpackim*. Porozumienie zostało podpisane w maju 2009 r. przez Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Premiera Kraju Saary. Długoletnia współpraca obu regionów nabrała tym samym oficjalnego, sformalizowanego charakteru.

W 2006 r., również z inicjatywy Hansa Bollingera, zapoczątkowana została współpraca między Wyższą Szkołą Muzyczną w Saarbrücken oraz Instytutem Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego. W 2008 r. w Rzeszowie, podczas uroczystych obchodów Świąta Zjednoczenia Niemiec, w których uczestniczyli przedstawiciele najwyższych władz Kraju Saary, obie instytucje podpisały porozumienie o współpracy.

W 2007 r. Hans Bollinger zainicjował także współpracę Uniwersytetów – Rzeszowskiego i Saarlandzkiego. W maju 2012 r. podczas wizyty oficjalnej delegacji Samorządu Województwa w Kraju Saary, rektorzy obydwu uczelni podpisali porozumienie o współpracy.

Szczególnie dużo uwagi poświęca Hans Bollinger projektom związanym z wymianą młodzieży. Zainicjował współpracę ponad 20 szkół z Województwa Podkarpackiego i Kraju Saary. Co roku, również z jego inicjatywy, odbywa się polsko-niemiecka konferencja pedagogiczna, w której biorą udział nauczyciele i dyrektorzy podkarpackich i saarlandzkich szkół, współpracujących ze sobą. Utworzony w 2003 r. w Rezerwacie Biosfery Bliesgau Ekologiczny Ośrodek Spohns Haus, którego kierownikiem jest Hans Bollinger, to nie tylko centrum kształcenia ekologicznego, ale przede wszystkim miejsce spotkań młodych ludzi z Polski i Niemiec, a także z innych krajów Europy. W trakcie realizowanych wspólnie projektów młodzież ma okazję współpracować ze sobą i poznawać język oraz kulturę kraju swoich rówieśników. Do najważniejszych przedsięwzięć, odbywających się w ośrodku Spohns Haus należą m.in.: *Międzynarodowy Tydzień Europy (Internationale Europawoche)* – wydarzenie, w którym uczestniczą przedstawiciele najwyższych władz Województwa Podkarpackiego oraz Kraju Saary, wybitni przedstawiciele świata kultury, gospodarki, mediów, a także młodzi ludzie z pięciu europejskich państw (w tym również młodzież z Województwa Podkarpackiego). Kolejnym przykładem są *Niemiecko-Polskie Spotkania Wakacyjne* czyli obozy językowe połączone z nauką ekologii, w których uczestniczy młodzież z Kraju Saary i Województwa Podkarpackiego. Przedsięwzięcie jest objęte patronatem Premiera Kraju Saary, Ministerstwa Nauki Kraju Saary, jak również Marszałka Województwa Podkarpackiego. W Spohns Haus organizowany jest także *Niemiecko-Polski Tydzień Spotkań Ekumenicznych*.

Hans Bollinger jest ponadto inicjatorem porozumienia o współpracy, które zostało zawarte między starostwem przemyskim a saarlandzkim starostwem Saarpfalz.

Działalność Hansa Bollingera, zwłaszcza liczne inicjatywy, podejmowane przez niego na rzecz promocji Podkarpacia w Niemczech, propagowanie polskiej kultury oraz

przyczynienie się do rozwoju współpracy między Województwem Podkarpackim i Krajem Saary, znacząco wpłynęły na kształtowanie pozytywnego wizerunku naszego regionu w Niemczech. Honorowa Odznaka, którą dzisiaj wręczamy Hansowi Bollingerowi w uznaniu dla jego zasług, jest tylko skromnym podziękowaniem i wyrazem wdzięczności za jego zaangażowanie w dzieło zbliżenia Polaków i Niemców.

Hans Bollinger Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, Szanowni Członkowie Zarządu Województwa i Radni Sejmiku, Drodzy Przyjaciele, odbierając dzisiaj z Waszych rąk tę honorową odznakę, czuję nieskończenie wielką radość i wdzięczność. Chciałbym za to wyróżnienie serdecznie podziękować. To zaszczytne odznaczenie jest dla mnie nie tylko potwierdzeniem celowości moich wieloletnich działań na rzecz polsko-niemieckiej i podkarpacko-saarlandzkiej współpracy, ale stanowi dla mnie również motywację i zobowiązanie do jeszcze głębszego zaangażowania się na rzecz tej naszej wspólnej idei. Kiedy w 1976 r., w czasach kiedy Polska była jeszcze zupełnie innym krajem, brałem w Zabrze ślub z pewną Polką, nawet w najśmielszych snach nie przypuszczałem, że kiedyś będę z Polską tak związany, jak jestem teraz.

Mam w tej chwili za sobą 17 lat intensywnej pracy nad projektem „Spotkania na granicy”. Na przestrzeni tych lat wielu znanych twórców przyjęło moje zaproszenie do udziału w nim. Współpraca z samym Podkarpaciem miała swój początek w dawnym Województwie Przemyskim, a serdeczne przyjaźnie, które zostały wówczas zawarte, przetrwały do dziś. Z biegiem lat współpraca rozciągnęła się na całe Województwo Podkarpackie, pojawili się nowi ludzie, nowe kontakty. Gościli u nas polscy ambasadorowie, konsule, ministrowie z Warszawy, a także takie osobistości, jak Andrzej Szczypiorski, Grzegorz Turnau i wielu innych. Wszyscy bardzo pozytywnie oceniali naszą pracę.

W 2003 r. otrzymałem z rąk Pana Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, w 2009 r. zostałem odznaczony przez Prezydenta Koehlera Orderem Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, a w 2011 r. otrzymałem kolejne odznaczenie z rąk Prezydentów Komorowskiego i Wulffa. Zaledwie przed kilkoma tygodniami zostałem również odznaczony odznaką honorową „Zasłużony dla Powiatu Przemyskiego”. Wszystkie te odznaczenia zostały mi przyznane za moje starania na rzecz przyjaźni polsko-niemieckiej.

W 2008 r. zostałem powołany na Kierownika Ośrodka Ekologicznego – Zielonej Szkoły w Gersheim. Zaczęło się dla mnie nowe zadanie, tym razem pedagogiczne. Od tego czasu powołaliśmy do życia 22 partnerstwa szkół, około 1500 młodych ludzi z Podkarpacia odwiedziło nas w Gersheim, poznało naszą gościnność i znalazło nowych przyjaciół.

Ś.P. Marszałek Leszek Deptuła, który zginął w katastrofie smoleńskiej gościł u nas dwukrotnie, podobnie jak były Minister Spraw Zagranicznych, Bronisław Geremek, który odwiedził nas, na krótko przed swoim tragicznym wypadkiem.

W 2009 r. ówczesni Marszałek Województwa Podkarpackiego, Zygmunt Cholewiński i Premier Kraju Saary Peter Mueller podpisali umowę o współpracy między

Województwem Podkarpackim a Krajem Saary. W międzyczasie porozumienia o współpracy podpisały również Instytut Muzyki z Rzeszowa i Wyższa Szkoła Muzyczna w Saarbruecken oraz obydwie nasze uniwersytety.

Teraz nawiązuje się współpraca między stowarzyszeniami kobiet wiejskich, klubami rotary oraz ta w obrębie gospodarki. Pełnym sukcesem zakończyła się organizowana przez nas międzynarodowa konferencja pedagogiczna Kraju Saary, z udziałem 55 dyrektorów szkół i nauczycieli z Województwa Podkarpackiego i z Ukrainy. Uczniowie z Podkarpacia będą (jak co roku i tym razem) uczestniczyć wspólnie z młodymi ludźmi z 5 innych europejskich krajów w Tygodniu Europy w Gersheim, 100 uczniów z Podkarpacia weźmie udział w letnich kursach języka niemieckiego. Wiele innych projektów będzie realizowanych jeszcze w tym roku.

Wszystko to było i jest możliwe, tylko i wyłącznie dzięki wsparciu ludzi z tego regionu.

W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować Panu Marszałkowi, z którym łączą mnie więzy przyjaźni i który wiele razy pomagał mi, często nie zwracając uwagi na biurokrację.

Podziękować chciałbym również mojej wieloletniej przyjaciółce, Pani Magdalenie Drozdowskiej, która przez ostatnie 10 lat nieustrudzenie towarzyszyła mi i wspierała moje projekty, służąc mi również pomocą jako tłumacz. Magdo, serdecznie Ci dziękuję za Twoje zaangażowanie.

Szanowni Państwo,

„Europa jest w drodze” i „Za granicą też żyją ludzie” to tytuły książek autorstwa Andrzeja Szczypiorskiego. Za granicą, czyli właśnie tu, na Podkarpaciu, żyją ludzie, którzy żyją inaczej niż my – Niemcy, którzy mają inne tradycje, inaczej świętują, inaczej czują i odczuwają, którzy mają inne problemy, a którzy jednak paradoksalnie w swej inności są nam podobni. Dla nich, my Niemcy, też jesteśmy za granicą. A mimo to czujemy się ze sobą serdecznie związani.

Nasze pokolenie powinno dawać świadectwo akceptacji i tolerancji dla inności, powinno szukać i znajdować to, co nas łączy i powinno ręczyć za to, żeby między nami nigdy nie powtórzyło się to, co wyrządzili moi przodkowie. Wstydzę się tego, chociaż nie należę już do ich pokolenia.

Składam pokłon przed Państwa wielką historią, wspaniałą kulturą i wspaniałymi ludźmi w Państwa regionie i raz jeszcze dziękuję za to odznaczenie.

Przewodnicząca Sejmiku przedstawiła sylwetkę **śp. Andrzeja Buczaka**. Był on radnym Województwa Podkarpackiego I i IV kadencji, był jednym z nas. Od 1998 r. do swojej śmierci pełnił funkcję Przewodniczącego NSZZ Solidarność Regionu Ziemia Przemyska. Był bez reszty oddany społecznej działalności. Troszczył się o dobro drugiego człowieka, walczył o godne warunki pracy i życia. W trakcie pracy w komisjach Sejmiku Województwa oraz w Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego podejmował inicjatywy oraz składał interpelacje i wnioski w sprawach dotyczących zakładów pracy

i pracowników. Dzięki wielkiej charyzmie i determinacji osiągnął liczne sukcesy m.in. zorganizował miejsca pracy w ramach Fundacji im. Solidarności Ziemi Lubaczowskiej. Przyczynił się również do wybudowania nowego gmachu Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyśle.

Członkowie Prezydium Sejmiku na czele z Panią Przewodniczącą oraz Marszałkiem Mirosławem Karapytą wręczyli wszystkie odznaki honorowe „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” wraz z bukietem kwiatów. Złożyli serdeczne gratulacje i życzyli sukcesów w dalszym życiu zarówno zawodowym jak i prywatnym. Przewodnicząca Sejmiku zaznaczyła, że to dla wszystkich duma i zaszczyt, że takie osoby są i były między nami.

Debata nad projektem aktualizowanej Strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007 – 2020.

Przewodnicząca przedstawiła plan debaty informując, że jako pierwszy głos zabierze Dyrektor Departamentu Strategii i Planowania Przestrzennego UM Pan Jerzy Rodzeń następnie radny Zdzisław Nowakowski – Przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego. W dalszej części przewidziana jest dyskusja po której prof. Andrzej Miszczuk ekspert w zakresie opracowywania ww. dokumentu podsumuje dyskusję w tym punkcie.

Dyrektor Departamentu Strategii i Planowania Przestrzennego UM Pan Jerzy Rodzeń zaznaczył, że ma przygotowaną prezentację jednak uważa, że pokazywanie po raz kolejny dokumentów strategii tak szczegółowe byłoby mało produktywnie tym bardziej, że wszyscy mieli okazję zapoznać się z tym dokumentem w trakcie dyskusji, konsultacji i komisji sejmikowych. W związku z czym stwierdził, że ograniczy się do przytoczenia istotnych uwag dotyczących strategii. Zaznaczył, że sama istota strategii województwa to przede wszystkim jej ograniczona objętość, jest to dokument o pewnym poziomie ogólności, jest to swego rodzaju konstytucja wśród dokumentów programowych, która wyznacza ścieżkę programową dla innych programów operacyjnych i dokumentów strategicznych. Należy pamiętać, że jest to dokument, który wyznacza tylko kierunki rozwoju. Przykładem innych dokumentów strategicznych o charakterze zintegrowanym jest np. program strategiczny rozwoju Bieszczad czy program strategiczny Błękitnego Sanu, który obecnie jest w trakcie opracowywania i przygotowywania. 22 marca odbyło się spotkanie z przedstawicielami gmin, które na ten temat się wypowiadały i było to spotkanie merytoryczne, jedno z wielu, w którego wyniku będziemy musieli w dwóch albo trzech przypadkach przyjrzeć się nowemu przebiegowi obszarów strategicznej interwencji. Zwrócił uwagę na model opracowania strategii, przypominając, że jest to model ekspercko-partycypacyjny gdzie w bardzo dużym stopniu korzystaliśmy z konsultacji i doradztwa. Zlecono 6 ekspertyz

zewnętrznych, które wykorzystane zostały w pracach nad dokumentem strategii. Powołane były bardzo liczne zespoły zadaniowe, odbyło się ponad 60 spotkań w których uczestniczyły osoby z bardzo różnych środowisk. Dodał, że debata nad strategią nie zaczyna się dzisiaj, ona trwa od momentu rozpoczęcia prac nad założeniami do dokumentu. Przypomniął, że uczestniczyliśmy w konsultacjach we wszystkich powiatach dzięki czemu wypracowane zostały odpowiednie dziedziny działań strategicznych a także priorytety tematyczne, które następnie rozwinięte zostały w kierunku działań. Zespół roboczy i zespoły zadaniowe powołane były także w pierwszym etapie prac czyli w momencie kiedy przygotowywana była diagnoza do dokumentu strategii. Pierwszą zleconą na zewnątrz ekspertyzą była ekspertyza oceniająca realizację oraz aktualność celów i priorytetów rozwojowych Strategii Rozwoju województwa Podkarpackiego. Staraliśmy się zorientować na ile strategia obecnie obowiązująca te cele realizuje a na ile powinna być zmieniona w kolejnej perspektywie do 2020 r. Zwrócił uwagę na nowość w programowaniu rozwoju regionalnego mianowicie nowy paradygmat polityki regionalnej czyli terytorializację polityki rozwoju. Z jednej strony jest filar mówiący o terytorializacji czyli te obszary strategicznej interwencji drugi filar to zorientowanie na rezultaty a więc wskaźniki i monitoring czyli regionalne obserwatorium terytorialne, które będzie służyło monitorowaniu dokumentu strategii. Efektem prac programowych będą cztery dokumenty wydane w podobnej konfiguracji tj. diagnoza, założenia, strategia rozwoju właściwa, prognoza oddziaływania na środowisko. Po debacie, jeżeli zostaną zaproponowane dodatkowe uwagi i propozycje, to zostaną rozważone i wprowadzone do projektu dokumentu strategii, który następnie możliwie jak najszybciej zostanie przekazany na posiedzenie Zarządu Województwa, który przyjmie dokument do konsultacji społecznych w głównych ośrodkach subregionalnych. Niezależnie od tego, że będziemy uczestniczyli w spotkaniach bezpośrednich to dokument zostanie umieszczony w Internecie i będzie możliwość elektronicznych wypowiedzi i składania propozycji. W czwartym kwartale tego roku chcemy również przyjąć Plan Zagospodarowanie Przestrzennego WP, którym chcemy zamknąć całość prac programowych zarówno w aspekcie społeczno – gospodarczym jak też przestrzennym. Dodał na koniec, że w wyniku konsultacji społecznych wprowadzony został jeszcze jeden priorytet tematyczny w zakresie sportu powszechnego. Była to istotna uwaga, mocno wyartykułowana i dla tego priorytetu przygotowane zostały trzy kierunki działania. Pozostałe uwagi i sugestie są na etapie wprowadzania ponieważ wiążą się ze zmianami obszarów strategicznej interwencji – załączniki graficzne muszą zostać poprawione a to wymaga trochę czasu.

Radny Zdzisław Nowakowski – Przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego zaznaczył, że jego wystąpienie będzie miało charakter recenzji dokumentu i wprowadzenia do debaty, która za moment się odbędzie. Przede wszystkim prezentowany przez Zarząd Województwa dokument jest projektem strategii, który w najbliższych dniach poddany zostanie społecznym konsultacjom. Swoje opinie i uwagi

zgłaszały do niego wszystkie komisje branżowe Sejmiku Województwa, wpłynęło 53 uwagi. Każdy z radnych miał możliwość uczestniczenia w zespołach problemowych i wielu radnych z niej skorzystało. Można powiedzieć, że obecny kształt projektu strategii w pewnym sensie był współtworzony przez radnych. Zaznaczył, że dla niego strategia jest swego rodzaju konstytucją, która powinna być spójna z krajowymi oraz unijnymi dokumentami strategicznymi dlatego też w projekcie strategii powołano się na cztery dokumenty krajowe i jeden europejski m.in. Strategię Rozwoju Kraju do roku 2020 w której zdefiniowano 3 obszary a w projekcie naszym cztery – jeżeli się to skonfrontuje, wydaje się, że ta proporcja jest ze wszech miar prawidłowa. Kolejny dokument strategiczny, który powinien być wzięty pod uwagę przy budowanie naszej strategii to Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2010 – 2020, Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 i Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030. Z dokumentów unijnych wskazuje tylko na jeden strategiczny dokument jest to Strategia Na Rzecz Inteligentnego i Zrównoważonego Rozwoju sprzyjającemu łączeniu społecznemu często określanemu jako Europa 2020 i zawiera 7 projektów przewodnich, które w dużym stopniu będą implikowały sposób konstruowania budżetu unijnego jeśli chodzi o programy operacyjne. W czerwcu 2012 r. na sesji Sejmiku były prezentowane założenia do aktualizacji strategii, wówczas mimo kilku uwag krytycznych z jego strony, dotyczących głównie braku pogłębionych analiz na temat demografii, rynku pracy oraz edukacji, zgodziliśmy się z czterema obszarami działań strategicznych, którymi były i nadal pozostały: konkurencyjna i innowacyjna gospodarka (5 priorytetów), kapitał ludzki i społeczny (5 priorytetów), sieć osadnicza (5 priorytetów) oraz środowisko i energetyka (3 priorytety). Oceniając projekt strategii z punktu widzenia jego spójności z cytowanymi wyżej dokumentami strategicznymi można stwierdzić, że projekt strategii województwa podkarpackiego poprawnie i dobrze definiuje wyzwania i cele rozwojowe naszego województw, które w przyszłości będą determinowane przez szereg czynników wewnętrznych oraz zewnętrznych. W dokumencie skorzystano z metody delfickiej, która pozwoliła określić, że rozwój województwa w najbliższych latach w największym stopniu będzie uzależniony od: skali inwestycji czyli stanu zaangażowania inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych, wielkości struktury zewnętrznych środków rozwojowych oraz poziomu dostępności transportowej i teleinformatycznej. Zaznaczył, że dodał by do tej analizy delfickiej jeszcze jeden element składający się na rozwój, który będzie uzależniony od wykorzystania walorów turystyczno – krajoznawczych województwa, głównie jego południowej oraz zachodniej części. Nie ma oczywiście formalnej czy też prawnej wykładni jaka powinna być budowa tego dokumentu, ważniejsza jest jego treść oraz funkcja jaką ten dokument powinien pełnić. Po pierwsze w strategii powinny zostać uchwycone z jednej strony wszystkie te elementy, które mogą stanowić przewagę konkurencyjną naszego województwa z drugiej zaś strony wszystkie te elementy, które muszą zapewnić zrównoważony rozwój naszego województwa z zachowaniem mechanizmów dyfuzyjno – polaryzacyjnych czyli uwzględnieniem potrzeb najsłabiej

rozwiniętych subregionów oraz dalszym wzmacnianiem tzw. biegunów wzrostu. Analizując pod tym kątem projekt strategii w sposób czytelny wyeksponowano to, co rzeczywiście może stanowić nasze największe atuty. Jest to innowacyjny przemysł skupiony w dolinie lotniczej, w specjalnych strefach ekonomicznych oraz w parkach naukowo – technologicznych, czyste środowisko i bogactwo przyrodnicze oraz korzystniejsza niż w innych częściach kraju demografia. Ten ostatni czynnik powinien być mocno powiązany z lepszym dostosowaniem systemu edukacji do potrzeb rynku pracy oraz dalszym rozwojem szkolnictwa wyższego – są to czynniki, które mogą zatrzymać w naszym województwie młode pokolenie bo tak naprawdę musimy stoczyć batalię o to by młodzi ludzie z tego województwa nie wyjeżdżali. Kontynuując wątek dotyczący biegunów wzrostu w strategii wyeksponowano funkcje metropolitarne Rzeszowa i słusznie, jednak dla stworzenia przeciwwagi dostrzeżono potrzebę zwiększenia funkcji ośrodków subregionalnych. Dobrze się stało, że wśród nich nie wskazano tylko i wyłącznie byłych miast wojewódzkich czyli Tarnobrzega, Krosna, Przemyśla ale ze względu na dobry rozwój przemysłu jako ośrodki subregionalne wskazano Stalową Wolę oraz Mielec. Bardzo mocno podkreślono konieczność poprawy dostępności komunikacyjnej w zakresie powiązań zewnętrznych z tego powodu wskazano m.in. na konieczność ukończenia budowy autostrady A4, odcinkowo realizację drogi ekspresowej S19, modernizację magistrali kolejowej E30 oraz rozwój Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka jest tam ujęte jeszcze szereg innych przykładów poprawy tej dostępności. Dostrzegając równocześnie potrzebę najsłabiej rozwiniętych subregionów dostrzeżono potrzebę wsparcia obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępności mieszkańców do dóbr i usług i tu obszarami koncentracji działań powinny być powiaty: jasielski, dębicki, ropczycko - sędziszowski, przemyski, leski i bieszczadzki. Nie przesądza, że tylko te ale one zostały w projekcie wymienione. Zwrócił uwagę, że strategia musi być oparta na racjonalnych przesłankach. Główne z nich to oczywiście ramy finansowe odnoszące się do wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację strategii oraz instrumenty wdrożeniowe w tym także wytworzone mechanizmy koordynujące. Szczegółowość strategii powinna kończyć się na działaniach kierunkowych oraz na zdefiniowaniu na mapie województwa obszarów strategicznej interwencji. Im strategia jest bardziej zwięzła tym bardziej można z niej skorzystać w trakcie budowy programów operacyjnych np. na str. 49-50 poświęconych bardzo ważnemu priorytetowi dostępność komunikacyjna bardzo słusznie wskazano na potrzebę budowy obwodnic nie wskazując żadnej imiennie w tym zapisie z powodzeniem kryje się np. budowa obwodnicy Brzozowa czy Kolbuszowej ale także jakakolwiek inna dla której zostaną stworzone realne przesłanki. Podobna uwaga dotyczy rozbudowy lotnisk lokalnych o wyspecjalizowanych funkcjach tutaj także nie podano np. lotniska w Mielcu czy Krośnie bo wówczas należałoby pisać również o lotniskach w Turbi i Arłamowie czy innych. Na koniec zaznaczył, że akceptuje zaproponowany w tym momencie układ celów, dziedzin, działań strategicznych oraz priorytetów tematycznych jedynie uzupełnienie powinno dotyczyć zgodnie z wnioskiem

Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej aby do celu II poświęconego kapitałowi ludzkiemu dopisać priorytet 2.6 o brzmieniu sport powszechny, nawet jeśli w programach unijnych nie będzie środków na finansowanie tego typu działań to po to by społeczeństwo było zdrowe taki akcent w strategii powinien się znaleźć. Konsultacje społeczne nad dokumentem, które niedługo się zaczną, powinny koncentrować się głównie na analizie zakładanych efektów w realizacji działań w każdym priorytecie tematycznym. Owa analiza nie powinna zmierzać do kolejnych coraz bardziej szczegółowych zapisów. Z właściwą uwagą i refleksją należy pochylić się nad prezentowanymi na mapach województwa obszarami strategicznej interwencji dla wybranych działań kierunkowych jako przykład weźmy działanie 4.3.3, które dotyczy energetyki geotermalnej. Dla tego kierunku działań została zbudowana mapa ze wskazaniem obszarów strategicznej interwencji i zaznaczono na niej ciągnącą się od zachodu do wschodu środkowa część województwa. Zaznaczył, że oczekiwałby również dyskusji nad potrzebą stworzenia kilku strategii zintegrowanych z podstawowym dokumentem. Jednym z takich dokumentów, który w zasadzie już mamy jest regionalna Strategia Innowacji natomiast obecnie bardziej myślimy o Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu, o Strategii Rozwoju Bieszczad czy też Strategii Błękitnego Sanu. Zwrócił uwagę, że wszystkie komisje dyskutowały nad projektem strategii, zgłoszono 53 uwagi i zespół pod przewodnictwem Dyrektora Rodzenia pracuje nad ewentualnym wprowadzeniem tych uwag do projektu.

Radny Wojciech Buczak zaznaczył, że znów Klub Radnych PiS, w przeciwieństwie do innych, chce aktywnie uczestniczyć w dyskusji. Stwierdził, że dzisiejsza debata została w pewnym sensie sprowokowana a wręcz wymuszona przez radnych dlatego, że do tej pory nie było woli do rzetelnej dyskusji na ten temat. Na temat projektu strategii były dyskusje w różnych środowiskach i na różnych poziomach ale na poziomie samorządu województwa odbywa się dziś ale dobrze, że jest. Z projektu przedstawionego na komisjach i poszczególnym radnym można wnieść jedną ogólną uwagę, że Zarząd Województwa i pan Marszałek jest obecnie nękany różnymi problemami i stąd pewnie brakuje siły aby rzetelnie się zająć tym bardzo ważnym dokumentem z którego wynika m.in. to jak będzie wyglądał program operacyjny, jakie tam będą projekty, które będą uznane za kluczowe ale też ile środków do naszego województwa skutecznie wpłynie i jak my je wykorzystamy. Stwierdził, że generalną uwagę do projektu strategii, którą zgłaszał na posiedzeniu Komisji Budżetu, Mienia i Finansów, ma taką, że nie widać z tego projektu jakie działania strategiczne są dla nas najważniejsze. W latach poprzednich kiedy ta strategia była tworzona, PiS miał czytelną wizję jakie są najważniejsze kierunki rozwoju naszego województwa, teraz raczej dyskutujemy o jakichś szczegółowych rozwiązaniach, projektach z tym, że w niektórych miejscach w sposób nieprecyzyjny albo wręcz sprzeczny. Po pierwsze gorąco zaapelował do ludzi, którzy pracują nad samym dokumentem, aby bardziej zadbać o język tego dokumentu. Przez szacunek do siebie nawzajem ale przede wszystkim dla czytelności tego

dokumentu on powinien być napisany w polskim języku, jasnym, czytelnym i przejrzystym. Nie powinien być duży objętościowo a celem powinno być aby był czytelny i aby merytorycznie zawierał jak najwięcej dobrych treści. Studiując Strategię Rozwoju Województwa Podkarpackiego zauważamy, że polityka prowadzona obecnie przez Polski Rząd nie sprzyja takim regionom jak nasz. Kwestia połączeń komunikacyjnych przede wszystkim połączenie kolejowe Rzeszów – Warszawa czy Dębica – Mielec w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju Podkarpackie i jego stolica czyli Rzeszów uznane jest za obszar marginalny jest to zapewne skutkiem małego zabiegania o ten priorytet przez Parlamentarzystów koalicji rządzącej i zarząd Województwa. Stwierdził, że powinno to być mocniej zaznaczone w naszej strategii rozwoju, że naszym celem jest osiągnięcie i to jak najszybciej bezpośrednio niego połączenia kolejowego ze stolicą. Jeśli chodzi o kwestie funkcjonowania Rzeszowa jako obszaru metropolitalnego to wiemy że przez władze krajowe Rzeszów nie jest widziany jako jedna z 10 stolic metropolitalnych, mimo tego my jako samorząd powinniśmy o to zabiegać i wpisać to w strategii tym bardziej, że PO Rozwój Polski Wschodniej został opracowany i uruchomiony przez Rząd Prawa i Sprawiedliwości i wielkie zasługi ma tu też parlamentarzysta z naszego regionu Władysław Ortyl wtedy Wiceminister Rozwoju Regionalnego. W kolejnej perspektywie tego programu jest założenie, że takie ośrodki jak Rzeszów z tego programu będą wspierane i powinno być to mocno uwzględnione w strategii rozwoju województwa. Podkarpacie jednak to nie tylko stolica ale też obszary położone w innych miejscach nie tylko w centrum, szczególnie obszary południowe, gdzie mamy piękne tereny, które można wykorzystać do tego, że będą tu zjeżdżać turyści nie tylko z Polski ale całej Europy. Aby tak się stało to należy to mocno uwzględnić w naszej strategii, w rozwoju turystyki, tworzenia alternatywnych miejsc pracy na tamtych terenach. Podkarpacie może być miejscem gdzie pięknie komponuje się i uzupełnia rozwój wysokich technologii, czystego przemysłu ale też rozwój turystyki i obszarów położonych poza Rzeszowem, gdzie mogą być tworzone inne miejsca pracy nie tylko w rolnictwie. Jeżeli chodzi o rolnictwo to czytając w naszej strategii, że z jednej strony zakładamy wykorzystanie wielkiego atutu jakim jest czyste środowisko i czysta ziemia oraz ludzi, którzy mogą wytwarzać ekologiczne produkty w europie rozchwytywane to paradoksalnie zakładamy zwiększenie dwukrotne powierzchni gospodarstw rolnych i jest założenie żeby tym ludziom znaleźć alternatywne miejsca pracy tam na wsi. Realnie patrząc z naszej strategii nie wynika, że mamy pomysł jak te alternatywne miejsca maja być tworzone. Kolejny temat to uzdrowiska. Podejmowaliśmy jak samorząd uchwałę o tym, że chcemy przejąć od Ministra Skarbu Państwa na własność samorządu województwa nasze uzdrowiska, żeby były skomunalizowane, żeby służyły kuracjuszom i pacjentom. W koncepcji nowelizacji strategii zakładamy, że celem powinna być prywatyzacja uzdrowisk, występuje tu sprzeczność i nie wiadomo skąd taki zapis się znalazł bo powinniśmy zakładać komunalizację uzdrowisk i ich rozwój jako obiektów, których właścicielem jest samorząd województwa. W strategii za mało uwagi poświęcono tym projektom, które zostały uruchomione w przeszłości jak np. trasy

rowerowe w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej. Wyraził nadzieję, że ten projekt zostanie ukończony i stworzy bardzo duże szanse dla rozwoju turystyki i zwiększenia wpływów z tej dziedziny gospodarki. Jeżeli chodzi o sposób skonstruowania poszczególnych rozdziałów strategii to w wielu miejscach brak spójności, w jednym miejscu pokazujemy konkretne czynniki i co w sposób wymierny zamierzamy osiągnąć w innym natomiast bardzo ogólnikowo zakładamy wzrost lub spadek kompletnie nie wskazując wymiernych wskaźników, które pozwoliły by potem na weryfikację jak tę strategię realizujemy. Kończąc zaapelował o to, aby poświęcić dużo więcej czasu na pracę nad przygotowaniem dobrej strategii rozwoju województwa, aby bez żadnych oporów, pomijając podziały polityczne skorzystać z wiedzy tych, którzy do tej pory nad różnymi projektami pracowali. Aby otworzyć się na dobre, konstruktywne propozycje i na ludzi bo jak spojrzymy na skład zespołów roboczych, to ewidentnie widać pomijanie radnych i ludzi związanych z PiS.

Radny Czesław Łączak stwierdził, iż miał nadzieję, że dr Rodzeń w imieniu Zarządu Województwa przedstawi propozycję drogi dojścia do poprawy sytuacji województwa, która wyciągnie nas z ostatniego miejsca w Polsce. Tak się nie stało, nie ma żadnej perspektywy i wskaźników na najbliższy czas. Mamy za to wiele informacji o tym jak się napracowały służby Marszałka przy tym dokumencie i co zostało przez nich zanotowane jako uwagi czy wnioski. Sposób prac nad strategią nie jest dobry, nie daje podstaw do tego by sądzić, że interesy województwa będą zabezpieczone. Odniósł się do uwarunkowań zewnętrznych gdyż jego przedmówcy nie wspomnieli o tym, że dokumenty opracowywane na szczeblu krajowym są nie dopilnowane przez Posła Rynasiewicza, przez członka Naczelnego Komitetu ZSL pana Mirosława Karapytę, nie dopilnowane przez koalicję rządzącą tak abyśmy my jako województwo mieli perspektywę poprawy. Zaznaczył, że mówi to z pełną odpowiedzialnością i wszelkie lukrowanie zapisu takiego czy innego nic nie da, jeżeli Województwo Podkarpackie nie będzie traktowane tak, jak na to zasługuje. Sprawą podstawową na najbliższe miesiące jest to, aby ci, którzy rządzą dokonali takich działań aby zapisy w strategii były realne w celu podniesienia pozycji Województwa Podkarpackiego. Z punktu widzenia swojego okręgu zwrócił uwagę, że radny Nowakowski przedwcześnie podkreśla słuszność przyjętych kierunków i pomija to co jest mu niewygodne. Wymieniał, że w strategii ujęte są zadania odnośnie poprawy infrastruktury komunikacyjnej ale zapomniał jakby celowo, że jest również linia L25 bez której przemysł Pustkowa, Kochanówki, Mielca i Tarnobrzega będzie w kiepskim rozwoju. Poprosił aby dzisiaj, ci którzy winni słuchać, ci którzy są prezesami spółki państwowej nadzorowanej przez Ministra Piechocińskiego, nie wykreślali tej linii kolejowej a udawanie, że się walczy o tę linię tak jak czyni to Marszałek Karapyta i niektórzy radni czy posłowie z PO jest żenujące. Zapis powinien być realny, że linia L25 ma być modernizowana tak jak zaczęliśmy to robić w poprzedniej kadencji. Zwrócił również uwagę na sztapnowe, wręcz upraszczające podejście do kwalifikowania miast jako obszarów subregionalnych. Zaznaczył, że chce

aby wpisać również Dębicę, jako ośrodek rozwoju, do tej strategii. Nie tylko dolina lotnicza, jego zdaniem przereklamowana, jeżeli chodzi o znaczenie ale również Dębica, przemysł chemiczny, największy eksporter województwa mający powiązania z przemysłem światowym, który może stanowić o rozwoju województwa i to tym bardzo pozytywnym, powiązaniem przede wszystkim z eksportem. Wyraził nadzieję, że rzetelnie będą przeprowadzone następne konsultacje i że doczekamy się takiej strategii, która da nadzieję na to, że nasze województwo nie będzie ostatnim w kraju a ci, którzy mają tę strategię teraz w ręku i mogą ją przyjąć nie dopuszczają do tego, by de facto zgodzić się na dalszą degrengoladę tego województwa.

Radny Fryderyk Kapinos stwierdził, że na ostatnim posiedzeniu Komisji Gospodarki i Infrastruktury pracowano nad uszczegółowieniem strategii i linia L25 została tam do strategii wpisana. Ze względu na potrzebę zachowania spójności planowania społeczno – gospodarczego z planowaniem przestrzennym w pracach nad strategią regionalną konieczne jest uwzględnienie zapisów koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Celem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju określonym w KPZK jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i zróżnicowanie jej potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych, konkurencyjności, zwiększenie zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Będzie on realizowany m.in. poprzez podnoszenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności. W ramach wspierania sieci największych miast KPZK zakłada przede wszystkim rozwój powiązań Rzeszowa z Krakowem i Lublinem, bezpośrednie powiązanie z Warszawą zostało uznane za mniej istotne. Stwierdził, że to zdanie należy usunąć, bo jest szkodliwe a zapisać wręcz odwrotnie. Zaprzecza ono sformułowanym priorytetom w dalszej części opracowania gdzie kładzie się nacisk na zbudowanie połączeń z Warszawą zarówno kolejowych jak i drogowych. W KPZK dokonano zaszeregowania miast do poszczególnych kategorii według pełnionych funkcji. Rzeszów będąc stolicą Podkarpacia został zaliczony do ośrodków wojewódzkich, nie znalazł się natomiast wśród 10 miast wojewódzkich uznanych za ośrodki metropolitarne. Jest to bardzo szkodliwa decyzja, która spowoduje zepchnięcie Rzeszowa do miast peryferyjnych a razem z nim całego województwa. Wszystkie, zapisane dalej plany, można nazwać marzeniami strategicznymi a marzenia raczej się nie spełniają. Żadne z miast województwa nie znalazło się w grupie ośrodków regionalnych czyli mających duży potencjał i wpływ na rozwój kraju. Za potencjalne miasta subregionalne uznano Przemyśl, Krosno, Tarnobrzeg, Mielec i Stalową Wolę.

Wizja rozwoju Województwa Podkarpackiego w 2020 r. Szkolnictwo wyższe wzmocni swój potencjał kadrowy a korzystając z nowoczesnego zaplecza laboratoryjnego i poprzez współpracę z podmiotami gospodarczymi rozwinie na szerszą skalę badania

stosowane i rozwojowe. Nastąpią zmiany w kierunkach kształcenia oraz rozwinięte zostaną praktyczne i interaktywne formy edukacji. Poprawiona zostanie jakość kształcenia i przydatność absolwentów dla pracodawców poczynając od szkolnictwa wyższego na kształceniu zawodowym kończąc. Publiczna oferta edukacyjna zabezpieczy możliwość kształcenia się przez całe życie w tym z wykorzystaniem Internetu. Zapytał jak to ma być w 2020 r., teraz już powinny być realizowane programy przystosowawcze ze względu na okres kształcenia. Zapytał czy już jest to rozpoczęte. Odnośnie turystyki w dokumencie podkreśla się unikatowość Bieszczad w skali kraju tymczasem w Bieszczadach ale także w sąsiedztwie uzdrowisk realizuje się elektrownie wiatrowe. Sejmik w sprawie elektrowni wiatrowych podjął stosowną uchwałę, jak teraz ja urzeczywistnić aby nie zaśmiecać krajobrazu elektrowniami wiatrowymi. Powinny znaleźć się na ten temat zapisy w strategii ale także podjęta winna być uchwała w planach przestrzennych, że Podkarpacie jest wolne od elektrowni wiatrowych i jednocześnie przeniesienie środka ciężkości na wykorzystanie zdolności produkcyjnych gospodarstw rolniczych i wykorzystanie energii odnawialnej. Ponadto należy usunąć ze strategii zapisy o obszarach strategicznej interwencji dla kierunku działania 4.3.3 energetyka wiatrowa. Gminy w których zlokalizowane będą elektrownie wiatrowe zatrzymają się w rozwoju na kilkadziesiąt lat i ostatecznie stracą bo nie będą mogły się ubiegać o środki z programu UE, który ma służyć podniesieniu atrakcyjności turystycznej gmin.

Radny Jan Tarapata stwierdził, że martwi go, iż dyskusja staje się polityczna ponieważ mamy wspólny cel zmierzający do wypracowania strategii mającej służyć nam wszystkim. Zaznaczył, że brał udział w rozmowach zespołu roboczego zajmującego się dostępnością komunikacyjną gdzie analizowane były wszystkie sprawy dotyczące komunikacji. Zaznaczył, że założenia były takie, jak uatrakcyjnić dostępność naszego województwa do centrum kraju. Drogi podzielono na wewnętrzne i zewnętrzne i tutaj pokazaliśmy wszystkie drogi, które na dzisiaj są w zainteresowaniu Województwa Podkarpackiego. Jeżeli chodzi o dostępność zewnętrzną to pokazana została autostrada A4, drogi S19, S74 i S9. Jeżeli chodzi o dostępność komunikacyjną dróg wojewódzkich wpisaliśmy jak priorytet drogi do skomunikowania subregionów z Metropolią czyli Rzeszowem jak i dobrą dostępność do połączenia z autostradą. Nie jest prawdą, że nie była to otwarta dyskusja i wgląd w dokumenty nie był możliwy. Ponadto każdy mógł uczestniczyć w posiedzeniach komisji. Jeżeli chodzi o sprawy związane z kolejną to wyznaczyliśmy jako główny kierunek i najważniejszą sieć kolejową E30 drugą L71 i część linii E25. Jeżeli chodzi o L25 to jest ona podzielona na dwie części czyli część od Skarżyska do Ocic jako linia o znaczeniu strategicznym oraz linia od Ocic do Dębicy jako linia o znaczeniu regionalnym. Nie jest prawdą, że nie jest to zapisane wyraźnie bo wyraźnie zapisaliśmy rewitalizację linii L25 ponadto prowadzimy rozmowy dodatkowe dot. tej linii. Ostatnio na spotkaniu w Starostwie Powiatowym w Mielcu był Prezes Rady nadzorczej Pan Krężel. Jest projekt połączenia toru szerokiego w Woli

Baranowskiej z linią L25 i z punktu widzenia gospodarczego jest to bardzo ważna linia nie mówiąc już o przewozach regionalnych, których w pewnym momencie powinny się tam pojawić. Zapisano również wiele skrzyżowań i bocznic tak jak i linie funkcjonujące na terenie Bieszczad, które są wątpliwe w utrzymaniu. Lotniska to następny kierunek, którym się zajmowaliśmy. Lotnisko w Jasionce jako priorytet i główne lotnisko, które ma funkcjonować w Rzeszowie i być podstawowym lotniskiem jeżeli chodzi o obsługę ruchu towarowego i osobowego. Dodatkowo lotniska w Mielcu i Krośnie oraz zapisane lotnisko w Turbi. Toczyły się rozmowy dotyczące lądowiska w Arłamowie pojawiły się jednak rozbieżności dotyczące tego, czy utrzymać je jako lądowisko helikopterów, które w obecnym czasie każdy szpital ma. W kwestii dostępności do technologii informacyjnej to wszyscy wiedzą, że rozpoczęty jest program dotyczący sieci szerokopasmowej i ten temat w projekcie strategii jest dosyć szeroko i dobrze opisany.

Radny Tadeusz Pióro stwierdził, że dobrze by było, gdyby strategia po poprawkach jak najwcześniej pokazała się na stronie internetowej aby mogły z niej korzystać jednostki samorządu terytorialnego bo do tej pory tej strategii nie widać. Zespół, który powstał dotyczący strategii Bieszczadów został zapoznany z projektem ale tak naprawdę mocna dyskusja w tej sprawie rozpocznie się po ukazaniu się projektu na stronie lub w momencie kiedy samorządy go otrzymają. Stwierdził, że nie odnosi się politycznie do strategii ale chciałby zwrócić uwagę na kilka rzeczy. Jednym z najważniejszych obszarów jest służba zdrowia i mamy w projekcie zdrowie publiczne i poprawę dostępu do specjalistycznej opieki medycznej ale tak naprawdę ten obszar poświęcony jest obiektom, które są w gestii Urzędu Marszałkowskiego a to jest Strategia Województwa Podkarpackiego, która powinna obejmować całe województwo. Wielokrotnie słyszeliśmy od pani Dyrektora NFZ, że bardzo dużo płacimy migracyjnego za obsługę pacjentów poza województwem, tyle razy słyszeliśmy, że na niektóre usługi czeka się w tym województwie 2,5 roku. W projekcie strategii temat służby zdrowia zamyka się w 6 zdaniach, kolejne 6 zdań to temat promocji służby zdrowia i to wszystko w tak ogromnym obszarze.

Wszyscy zgadzamy się co do tego, że Bieszczadom należy pomóc, zaznaczył, że w zespole który powstał pod koniec ubiegłego roku brakuje mu tylko jednej osoby, jednego ogniwa. Są tam szefowie departamentów UM, są marszałkowie, są samorządy z tamtego terenu natomiast nie do końca są ci, dla których te Bieszczady ma się przygotować i udostępnić czyli turyści. Nie zawsze wizja samorządów i wizja turystów jest spójna. W związku z tym wskazane byłoby aby ten zespół powiększyć o szefów przewodników bieszczadzkich, którym na sercu leżą Bieszczady. Diagnoza dla Bieszczadów już jest teraz chodzi o kryteria aby Bieszczady mogły być beneficjentem środków. Jeżeli ustalimy jakieś szczególne kryteria to efekt będzie taki, że nie osiągniemy celu dlatego, że za chwile inne regiony też się upomną o to aby je wpisać w specyficzne kryteria. Zaznaczył, ma przed sobą pismo skierowane pod koniec stycznia do Marszałka przez Związek Bieszczadzkich Gmin Pogranicza, który pisze, że stoi

przed bardzo trudnym wyzwaniem jakim jest zmotywowanie zrzeszonych gmin do uczestnictwa w nowym podziale środków. W tym celu w pierwszej kolejności zdefiniowaliśmy priorytetowe obszary z punktu widzenia najważniejszych potrzeb bez zaspokojenia których gminy nie mają perspektyw dalszego rozwoju. Obszary te to przede wszystkim ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami, infrastruktura drogowa, infrastruktura sportowa i turystyczna oraz promocja gmin. Musimy się zastanowić czy nie wskazane byłoby aby pójść w tym kierunku by Bieszczady wpisane zostały jako odrębny priorytet w przyszłym Programie Operacyjnym 2014 – 2020. Zbyt wysokie wartości progowe od których można ubiegać się o dofinansowanie, zbyt rygorystyczne kryteria oceny, niedopasowanie kryteriów kwalifikowalności wydatków do potrzeb małych gmin wszystko to uniemożliwia zrealizowanie niektórych inwestycji. Dlatego też zaapelował aby utworzyć odrębną strategię dla Bieszczadów. Przedmówca mówił o drogach, że to ważny element rozwoju każdego terenu, strategia na str. 10 zakłada działania przezwyciężające niedogodności związane z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE oraz zwiększenie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności w Województwie Podkarpackim. Najgorszą sytuację mają powiaty: leski, bieszczadzki, sanocki i przemyski. Jeżeli patrzymy w strategię to obszary strategicznej interwencji w tych powiatach nie istnieją. Mówiąc o kolei skupiamy się na kolei centralnej a przecież taka sama kolej, która mogłaby powodować rozwój terenów bieszczadzkich to linia Zagórz – Komańcza, o którą walczył obecny tu Poseł Bogdan Rzońca. W obecnym projekcie strategii zapominamy o tej kolei na co zwracają uwagę wójtowie z tamtego terenu. Poruszając temat gospodarki wodno – ściekowej zaznaczył, że częściowo problemy w tym zakresie wynikają z winy samorządów, które utworzyły aglomerację. Unia wymusza na nas rozwiązanie problemów wodno – ściekowych w aglomeracjach do końca 2015 r. a na pewno część gmin i sołectw nie rozwiąże tego problemu w związku z czym zostaną obciążone karami. Obecnie wykluczaliśmy niektóre tereny z aglomeracji Solina bo w innym przypadku nie mogły by na tym terenie zaistnieć obszary strategicznej interwencji wynikające ze strategii i nie byłoby możliwe przekazywanie tam środków. Odniósł się również do energetyki solarnej twierdząc, że są tereny, które zostały wyrzucone np. część Leska a tylko na jego części znajduje się Park Krajobrazowy Gór Słonnych Inie wiadomo dlaczego nie może tam zafunkcjonować ta energetyka kiedy rozkład przestrzenny nasłonecznienia pokazuje, że jest tam dość dużo słońca i efektywność solarów byłaby skuteczna. Odnośnie źródeł geotermalnych zacytował opracowaną przez prof. Juliana Sokołowskiego i innych, mapę źródeł geotermalnych Polski, obrazującą rozkład temperatur wód geotermalnych na głębokości 3 000 m. Z tej mapy wynika, że na terenach Bieszczadzkich, szczególnie Ropienka, Olszanica, są źródła o wysokich temperaturach. Jeżeli my ich nie ujmiemy w obszarach strategicznej interwencji to nie zostaną umieszczone w RPO, co za tym idzie nie będą miały żadnych szans na dofinansowanie. W związku z powyższym poprosił aby raz

jeszcze pochylić się nad Bieszczadami bo jest np. Gmina Komańcza nie objęta w obszarach strategicznej interwencji w zakresie rozwój infrastruktury technicznej umożliwiającej wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w szczególności obszary charakteryzujące się bezrobociem wyższym od średniego w województwie oraz niskim wskaźnikiem dochodowym itd. Ta gmina ma tak niskie te wskaźniki, że powinna być ujęta w interwencji. Kończąc stwierdził, że wierzy, że prof. Churski z Poznania przygotowujący strategię Bieszczadów, Urząd Marszałkowski, Marszałkowie i samorządy biorą wszystkie te aspekty pod uwagę i raz jeszcze zaapelował aby powstała oddzielna strategia dla Bieszczadów bo samo ustalenie odrębnych kryteriów nie wystarczy. Dodał, że wierzy, iż w tym roku zaczniemy dyskutować o planie zagospodarowania przestrzennego województwa, którego de facto nie można zmienić bez strategii. Przypomniął, że ciągle funkcjonuje w papierach coś takiego jak zbiornik Niewistka na terenie Gminy Dydnia Nozdrzec. Zarząd podjął decyzję, że nie chce tej inwestycji ale teraz żeby ją wykreślić to musi być wykreślona z planu zagospodarowania przestrzennego.

Radna Lidia Błądek stwierdziła, że dzisiaj dyskutujemy o tym do kogo trafi 1 mld 700 mln zł w ciągu 5 lat. Czy trafi tak jak w tej perspektywie do najbogatszych i pogłębi różnice społeczne. Najważniejszy zawsze był, jest i będzie człowiek i ta strategia powinna służyć rozwojowi wszystkich ludzi. Ta strategia nie sprzyja w pełni rozwojowi Podkarpacia a przede wszystkim wykorzystaniu zasobów naturalnych, głównie wód geotermalnych i energii odnawialnej. Polska ma być karana za nie stosowania dyrektyw unijnych w tym zakresie a przecież Polska ma wodę, mamy słońce i źródła geotermalne (80% Podkarpacia leży na wodach geotermalnych), po co nam elektrownie wiatrowe – ludzie słusznie przeciwko nim protestują. Gminy są zainteresowane budową basenów geotermalnych np. Gmina Wiśniowa czy Jeżowe ale jak pada pytanie na posiedzeniu Komisji Rozwoju regionalnego czy to będzie możliwe w następnej perspektywie to odpowiedź brzmi nie. Zaznaczyła, że RPO powinno być mocno osadzone w naszych realiach podkarpackich i cała strategia nie powinna być abstrakcją podpowiadaną przez kogoś z Warszawy tylko my, w oparciu o oddolne konsultacje, powinniśmy ją wypracować. Zaznaczyła, że w projekcie pominięto całkowicie dzieci, osoby niepełnosprawne, małe gospodarstwa agroturystyczne. Dodała, iż zgłosiła na posiedzeniu komisji wnioski aby wpisać aktywizację dzieci i młodzieży poprzez budowę np. osiedlowych obiektów sportowych, klubów współpracy młodzieżowej – bierzmy przykład z lepszych. Na każdym osiedlu w mieście, w każdym sołectwie na wsi powinno być boisko sportowe. Możemy finansować wycieczki szkolne, teatr, filharmonię, zajęcia pozaszkolne. Powinniśmy bardziej wspierać edukację pozaszkolną poprzez tworzenie systemu stypendialnego w postaci przyznawanych bonusów ale konkretnym osobom a nie firmom. Bonus powinien dostawać pracodawca na konkretnego pracownika albo pracownik aby móc się przekwalifikować i podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Jeżeli chodzi o osoby niepełnosprawne to nie mamy niestety się czym pochwalić dlatego też

wyraźnie powinno być zapisane w strategii wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez udzielanie dotacji bezpośrednio tym osobom, poprzez rozwój i aktywizację zawodową żeby dostawali bonusy na kształcenie i tworzenie stanowisk pracy a nawet pewna pomoc społeczną. Zaznaczyła również, że należy wspierać aktywizację społeczną osób w podeszłym wieku, żeby powstały kluby i zespoły pozwalające na aktywność życia w wieku starszym. Radna stwierdziła, że w strategii powinien być specjalny punkt poświęcony wykorzystaniu zasobów wód geotermalnych Podkarpacia w celu budowy basenów geotermalnych i wykorzystaniu energii odnawialnej. Stwierdziła, że przykładem powinna być Gmina Uniejów, gdzie cały Sejmik powinien pojechać na wycieczkę, co zgłasza już drugi raz, po to by zobaczyć jak się podniósł poziom życia, jakie to ma pozytywne oddziaływanie na ogół. Dzisiaj gmina może zwalniać mieszkańców z podatków. My również powinniśmy podejmować takie decyzje, które służą wyrównywaniu poziomu życia. Jeżeli chodzi o rolnictwo to na komisji wysunięty został wniosek aby każde województwo miało własny PROW tak jak ma RPO bo specyfika każdego jest inna i trzeba ją uwzględniać. Obecny kształt PROW - u pozwoli na koncentrowanie pieniędzy w rękach kilku procent ludności a nie będzie służyć całemu Podkarpaciu. Zaproponowała aby w strategii znalazł się zapis dotyczący możliwości udzielania wsparcia gospodarstwom rolnym o powierzchni do 10 czy 20 ha, które są zdolne produkować tzw. zdrową żywność i które rozwijają agroturystykę. Radna chciałaby aby znalazł się również specjalny program dotyczący rozwoju gmin Górnego Sanu tzw. Błękitny San aby zapewnić zintegrowany rozwój tych gmin m.in. zabezpieczenie przeciwpowodziowe, agroturystykę i rozwój gospodarczy. Zaproponowała wprowadzenie zakazu wspierania produkcji żywności GMO, każdy kto ubiegałby się o jakieś środki musiałby przedstawić certyfikaty, że nie korzysta z genetycznie modyfikowanych organizmów. Ponadto zaznaczyła, że jej niepokój budzi zapis mówiący tylko o lotnisku w Jasionce, przypominała, że ubiegała się w poprzedniej kadencji i w dalszym ciągu będzie się upierać aby wpisać do strategii również lotniska w Turbi, Mielcu i Krośnie w celu poprawy dostępności komunikacyjnej. W krajach UE np. w Niemczech każdy większy powiat ma lotnisko. Dodatkowo niepokój budzi to co dzieje się z drogami na terenie Podkarpacia. W innych województwach budowy dróg, autostrad i obwodnic idą szybkim tempem, w Małopolsce zbudowano ok. 10 obwodnic a my będziemy budować obwodnicę Mielca – dobrze, że chociaż jedną ale potrzebna jest obwodnica Sokołowa, Kolbuszowej, Niska, Stalowej Woli i wielu innych miast. Potrzebna jest obwodnica Tarnobrzega być może w ramach drogi S74, takie inwestycje trzeba wpisać do naszej strategii i zacząć je realizować. Niepokój budzi Fakt, że droga S19 nie znalazła się w sieci TNT, zapytała co nasi euro posłowie zrobili w tej sprawie. Marszałek obiecywał ale to trzeba pilnować na wszystkich szczeblach, zbliżają się euro wybory więc trzeba będzie o tym mówić. Zaapelowała aby wykorzystać piękno i bogactwa Podkarpacia, aby ta strategia została tak ułożona aby było więcej mikro programów, grantowych po to by pieniądze trafiały bezpośrednio do ludzi. Należy również ułatwić

procedurę składania wniosków bo wnioski w województwie lubelskim czy małopolskim są dużo bardziej proste.

Radna Ewa Draus strategia województwa powinna być zgodna z dokumentami krajowymi, jest bardzo zgodna z tym, że nie bardzo korzystna dla nas. Strategia bardzo trafnie pokazuje diagnozę naszego województwa, nasze peryferyjne położenie, słabe skomunikowanie z resztą kraju, depopulacja obszarów wiejskich, pogłębiający się zanik tradycyjnych krajobrazów kulturowych, brak wystarczającej współpracy miast, brak sprawnego układu komunikacyjnego rzeszowskiego obszaru metropolitarnego, degradacja ośrodków subregionalnych, brak odpowiednich instrumentów wspierania rolnictwa, wzrost dysproporcji pomiędzy miastem a wsią, niedostateczne tempo rozwoju infrastruktury itd. Czy ta strategia odpowiada wskazanym zagrożeniom, ona jest skonstruowana dla wspierania kilku miejskich ośrodków natomiast nie ma zupełnie żadnego pomysłu na wsparcie obszarów wiejskich, zapisany jest jedynie enigmatycznie wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich. Wskazany rozwój funkcji metropolitarnych Rzeszowa to są funkcje miasta, nie ośrodka, który ma oddziaływać na całe województwo. Oddziaływanie Rzeszowa kończy się na Głogowie oddalonym o 20 km. Czy to jest strategia do 2020 r. Całkowicie pominięto naszą przygraniczność i wschodni kierunek. W strategii wymienia się jedynie kilka ośrodków subregionalnych a przecież ta strategia kieruje się do wszystkich. Przykładowo powiat kolbuszowski usytuowany pomiędzy rzeszowskim, tarnobrzeskim i mieleckim to jest biała plama, kompletnie nic nie jest zaplanowane. Takich powiatów do których strategia się w ogóle nie adresuje jest więcej. Droga S19 zaplanowana jest po roku 2030 i to na odcinku Rzeszów – Lublin a jakie będzie znaczenie Rzeszowa gdy ta droga nie będzie prowadziła dalej na południe do Słowacji. Marszałek Karapyta wielokrotnie obiecywał, że będzie ona wpisana do sieci TNT, wyraziła nadzieję, że te obietnice zostaną spełnione. W dokumentach krajowych mamy połączenie z Warszawą i takie połączenie stolicy z ośrodkami wojewódzkimi powinno być albo droga ekspresową albo autostradą. W naszej strategii wojewódzkiej mamy degradację tej drogi, tylko dzięki Przewodniczącemu Tarapacie ona funkcjonuje. W strategii była całkowicie wykreślona, czy jest to strategia peryferyzacji naszego województwa? Powinna ona pokazywać w jaki sposób my będziemy czerpać z Małopolski, z Warszawy. Jesteśmy w zasięgu oddziaływania metropolii Krakowskiej natomiast nie ma żadnej dyfuzji. Chcemy aby nasze województwo rozwijało się w oparciu o innowacyjną myśl, zaproponowała więc, abyśmy tę innowacyjność zaczęli od siebie i przygotowali innowacyjną strategię odpowiadającą naszym uwarunkowaniom i oczekiwaniom. W kwestii zabezpieczeń przeciwpowodziowych uznała, że nie zostały one wystarczająco wyakcentowane, ani zbiornik Kąty – Myscowa ani cały program dorzecza górnej Wisły nie funkcjonuje w tej strategii. To powinien być program rządowy ale my w naszej strategii też musimy się do tego odnieść. Zwróciła uwagę na kilka marginalnych ale ważnych dla województwa zapisów. Rozwój oparty o kulturę, turystykę i dziedzictwo to oferta oparta wyłącznie o zasięg lokalny. Nasze województwo posiada

ogromne dziedzictwo materialne niematerialne, które jest wielkim potencjałem i atutem dlatego też należy nadać mu odpowiedniej rangi.

Radny Janusz Magoń ze względu na fakt, że wiele spraw które miał poruszyć zostało już przedstawione przez przedmówców krótko i precyzyjnie ustosunkuje się do pewnych dylematów, które mogły się pojawić w ciągu ostatniego miesiące. Pierwszy to porządne i aktualne zdiagnozowanie potencjału inwestycyjnego jednostek samorządu terytorialnego ponieważ ma wrażenie, że samorządy w momencie, kiedy wypełniały ankiety, nie do końca zdawały sobie sprawę z wagi tej sytuacji. Ma to wielkie znaczenie co do późniejszej możliwości wykorzystania środków unijnych. Oby nie okazało się, że samorządy nie dysponują tym potencjałem na tyle dużym aby móc w ramach swojego udziału własnego sięgnąć po podzielone środki unijne. Druga sprawa dotyczy wypowiedzi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, która przekazała informacje dotyczącą wszystkich pracujących w obrębie środków unijnych w całym kraju, że obecnie zmienia się podejście Rządu do podziału tych środków, że oprócz ważnej dziedziny jaka jest rozwój infrastruktury szczególnie tej liniowej, to teraz najważniejsza sprawa będą inwestycje w nowoczesne technologie. Strategia województwa w ramach naszych kompetencji powinna zawierać jakiś priorytet i nie umniejszając wcześniejszym wypowiedziom, chciałby zwrócić uwagę na jeden bardzo ważny aspekt. W ostatnim czasie w związku z trudnościami ekonomicznymi na Cyprze a wcześniej w Grecji, ale również z praktycznego punktu widzenia wydaje się, że przy ostatecznym procentowym podziale środków na poszczególne dziedziny działań strategicznych należałoby się jeszcze raz zastanowić nad tym podziałem ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego z ukierunkowaniem na walkę z bezrobociem. Przez najbliższe lata każda władza, na każdym poziomie, zetknie się z aspektem bezrobocia i praktycznej walki z wyeliminowaniem wielu działań pozornych i środków przeznaczanych na mniej efektywne działania.

Posel Bogdan Rzońca zaznaczył że chce zwrócić uwagę na kilka poszczególnych kwestii bazując na doświadczeniu z poprzednich lat i pracy nad poprzednią strategią. Wówczas był poważny kłopot z ekspertami bo nie jest tajemnicą, że w Polsce są różne szkoły rozwoju regionalnego, inaczej patrzy na to ośrodek warszawski a inaczej inne ośrodki. W poprzedniej kadencji jednemu z Marszałków wyszło tak, że ma bardziej współpracować z Berlinem niż z Warszawą – tego chciałby uniknąć. Pokazuje to jak ważny jest dobór ekspertów w sytuacji, gdy piszą oni opinię do naszej strategii. Trzeba mocno obserwować co robią i co proponują inne resorty, jakie rozwiązania ustrojowe w zakresie współpracy samorządów na najbliższe lata. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji przygotowuje pewne „zachęty finansowe” do tego żeby pogłębić współpracę między gminami, powiatami w subregionach. Trzeba się zastanowić czy nie dojdzie do niepotrzebnego zablokowania się samorządów które nie będą miały środków finansowych a będą chciały uczestniczyć w gremium kilku powiatów. Zaznaczył aby popatrzeć na to,

co będzie się działo z miejscami pracy w perspektywie 2014 – 2020. Jeżeli piszemy w tej wstępnej strategii, że będziemy zabiegać o to, aby tu istniały kopalnie ropy naftowej czy gazu to od razu trzeba spojrzeć na plany w tym zakresie PGNiG a one są niestety bardzo niepokojące dla Podkarpacia. Co prawda są badania które potwierdzają, że są zasoby ale funkcjonowanie a właściwie nie funkcjonowanie spółek z tego zakresu w tym regionie pokazuje, że powoli przemysł naftowy i gazowy będzie się wynosił z Podkarpacia. Bardzo istotna jest tzw. Infrastruktura drugorzędna czyli ta, która np. według spółki PLK częściowo ma zostać zamknięta. Ona jest do pewnego stopnia drugorzędna bo pamiętamy wszyscy powódź z 2010 r. i połączenie Zagórz – Łupków, które wówczas odżyło ponieważ most na Poprawie się zawalił i przez rok czasu nie było dostępu na południe Europy inaczej niż tylko przez Łupków. Jeżeli dzisiaj nie powalczymy o konkretne zapisy w strategii i RPO w tym obszarze to później nie mamy pretensji gdy będzie już za późno. W kolejnej perspektywie finansowej będziemy mieć do czynienia z ogromną ilością pieniędzy na kolej z programów krajowych dlatego też warto pomyśleć o tym aby ta infrastruktura drugorzędna znalazła się w RPO. W stronę Słowacji i Ukrainy bardzo ważne są te tory mocno dzisiaj zdegradowane czy też drogi wiodące do przejść granicznych. Poprosił ekspertów piszących strategię aby wzięli pod uwagę jakie dyrektywy europejskie wejdą w życie w latach 2014 – 2020. Te dyrektywy będą opisywały kosztochłonność inwestycji. Jeśli w 2018 r. wejdzie w życie dyrektywa dotycząca budownictwa niskoemisyjnego, niemal zeroenergetycznego to wszystkie szkoły, przedszkola, szpitale, cokolwiek będzie budował wójt czy burmistrz będzie musiało mieć certyfikat energetyczności. Nadzór budowlany nie wyda zgody jeśli ta dyrektywa nie będzie przestrzegana a za tym idą droższe materiały budowlane, droższe wykonawstwo. Podał przykład Województwa Wielkopolskiego, które w ubiegłym tygodniu, na czele z Marszałkiem, starostami, burmistrzami, wójtami, zjechało do Sejmu i na posiedzeniu Komisji Infrastruktury na tę okoliczność doskonale przepytali Rząd, co zamierza zrobić i postawili warunki, że nie podpiszą kontraktu terytorialnego jeśli nie zostaną spełnione pewne warunki. W kwestii energii odnawialnej, która w założeniach występuje i chwalimy się, że będziemy tym województwem, które będzie miało duże możliwości jej wdrażania jednak już wiemy o tym, że pewne inwestycje z zakresu energii odnawialnej blokują wprost rozwój turystyki. Jeżeli mamy taki przykład, że Gmina Iwonicz Zdrój miałaby być ze wszystkich stron otoczona turbinami wiatrowymi to przestanie ona w przyszłości być uzdrowiskiem. Zaznaczył, że można by mocniej wyakcentować ogromne bogactwo Podkarpacia w postaci lasów i przemysłu leśnego.

Radny Stanisław Bartnik zaznaczył, że dobrze się stało, że wniosek Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej jeśli chodzi o wprowadzenie do strategii sportu powszechnego został uwzględniony. Wiadomo, że dokument strategii jest dokumentem o znacznym stopniu ogólności jednak pewne kierunki eksponuje a innych nie uwzględnia. Zaznaczył, że obok wyznaczników turystyki województwa bardzo ważnym kierunkiem jest turystyka pielgrzymkowa, mamy na terenie województwa wiele miejsc

kultu, nie tylko jednego wyznania o czym żadnej wzmianki w strategii nie ma. W strategii brano pod uwagę atrakcje turystyczne o frekwencji powyżej 30 000 odwiedzających czy mieszkańców tymczasem turystyka pielgrzymkowa ma takich miejsc szereg. Zaznaczył, że ten aspekt powinien być w strategii uwzględniony.

Wicemarszałek Anna Kowalska stwierdziła, że 12 czerwca 2012 r. rozpoczęta została dyskusja z samorządami lokalnymi na temat założeń strategii. Od tego czasu toczy się dyskusja zarówno wśród samorządowców jak i radnych, pracują komisje, kto chciał zapisał się do tych prac i uczestniczy w budowie strategii na tyle na ile pozwala wiedza, czas i kompetencje. Zaznaczyła, że zdziwiona jest dzisiejsza dyskusja gdyż powinna ona odbywać się na posiedzeniu komisji. Stwierdziła, że szanuje opozycję i rozumie, że sesja jest taką częścią pracy radnych, gdzie można wyborcom pokazać, że się poszczególnymi terenami i własnymi wyborcami interesują jednak właściwym miejscem do wnoszenia uwag są jednak posiedzenia komisji. Dodała, że chętnie skorzystamy z doświadczenia i chęci pomocy Posła Rzońcy jednak zaznaczyła, że eksperci i inni pracujący nad strategią ściśle współpracują z różnymi organizacjami, stowarzyszeniami i klastami aby ta strategia nie leżała na półce tylko wskazywał w którym kierunku nasze województwo ma się rozwijać. To można by powiedzieć o poprzedniej strategii, gdzie nie da się wyciągnąć środków z RPO, bo nie wszystkie dziedziny zostały tam zapisane. Po dzisiejszej debacie i po wstępnym przyjęciu przez Zarząd pójdziemy w dalszym ciągu do samorządowców i będziemy strategię konsultować. Nie szerzymy demagogii bo niektóre postulaty dzisiejsze są zapisane w strategii. Zachęciła wszystkich do dalszej intensywnej pracy w zespołach roboczych, po to, aby uniknąć trochę populistycznej dyskusji. Dodała, że nie chciałaby aby strategia była programem politycznym jakiegokolwiek partii bo chodzi o to żeby strategia była naszym katechizmem, z którym przez 5 lat będziemy korzystać.

Marszałek Mirosław Karapyta stwierdził, że cieszy go troska radnych, szczególnie PiS, o województwo, dokumenty strategiczne, historię itd. Zwrócił się do Radnego Łączaka i sprostował, że nie jest w żadnych władzach ZSL-u, po pierwsze takiej partii nie ma a on jest członkiem Polskiego Stronnictwa Ludowego. Wracając do meritum sprawy stwierdził, że wiele mówiło się o komunikacji, dostępności województwa, kształtowaniu przestrzeni czy złej polityce Rządu. Zaznaczył, że w PO Infrastruktura i Środowisko na całą sieć dróg krajowych było przeznaczone 70 mld z czego 10 mld na Podkarpacie, 166 km autostrady jest faktem, opóźnienia wynikają z pewnych spraw technologicznych, najciężej jest na odcinku między Rzeszowem a Jarosławiem ze względu na podłoże, miała tam miejsce zmiana usadowienia, metody budowy itd. Obecnie toczy się dyskusja jak będzie wyglądała przyszła perspektywa finansowa RPO i są różne koncepcje co do budowy obwodnic. Po ostatnim spotkaniu Marszałków z Minister Bieńkowską okazało się, że do Ministerstwa Infrastruktury jest zgłoszone w skali kraju 12 obwodnic na drogach krajowych, które są gotowe do realizacji – z tego 4 na Podkarpaciu. Zgłosiliśmy

Nisko- Stalową Wolę, Sanok, Przeworsk i Łańcut. Poinformował, że 3 kwietnia wraz Marszałkiem Cholewińskim odbędą spotkanie z Minister Bieńkowską. Układ celów strategii jest dobrym przykładem dziedzin działań strategicznych oraz priorytetów tematycznych. Nie jest prawdą, że nie ma mowy o człowieku, bo społeczeństwo obywatelskie jest jednym z priorytetów kapitału ludzkiego. Strategia jest na takim poziomie aby była czytelna i na dole i na górze i spójna z dokumentami na górze. Dodał, że całkowicie nie zgadza się z sugestiami, że od góry sterowane jest to nienajlepiej. KPZK i dokumenty opracowywane na szczeblu centralnym są w dużej mierze skorelowane z naszym dokumentem strategii i dyskutując o nim trzeba go analizować jako dokument wstępny. Wracając do spraw bieżących układu transportowego stwierdził, że po ostatnich spotkaniach z Zarządem PLK mamy gwarancje całkowitej elektryfikacji linii Rzeszów – Ocice oraz dalszej ewentualnej modernizacji linii Zagórz – Komańcza. PLK jest otwarte na podobnych zasadach jak Rzeszów – Jasło, aby odbyło się to z udziałem naszym. Wstępne przymiarki zostały poczynione, wiemy jak może wyglądać koszt modernizacji należy poczynić pewne starania aby spopularyzować transport kolejowy, szczególnie towarowy. Obiecał, że po zakończeniu całkowitym modernizacji linii Rzeszów – Jasło zarząd przymierza się do modernizacji linii Zagórz – Komańcza. Jeżeli będziemy mieli zgodę na przeznaczenie środków transportowych na transport kolejowy to ta linia będzie brana pod uwagę. W kwestii odcinka drogi S19 stwierdził, że dawał obietnice i zrobił wszystko, co było możliwe jeżeli chodzi o szczebel regionu. Jest to działanie strategiczne, zależne nie tylko od nas, należałoby zapytać europosłów w tej kwestii. Zaznaczył, że ta droga nie ma sensu jeżeli będzie to tylko odcinek Rzeszów – Lublin i nie będzie kontynuowana w ciągu południowym do granicy ze Słowacją. Zainteresowanie regionów południowych jest i uważa, że dyskusja powinna się dalej toczyć.

Radna Ewa Draus stwierdziła, że Marszałek powiedział, że prowadzi rozmowy na temat obwodnic na drogach krajowych i wymienił wszystkie z wyjątkiem obwodnicy Kolbuszowej. Zapytała czy tę obwodnicę również zgłosił do Ministra o rozpoczęcie działań i wpisanie jej do planów strategicznych.

Prof. Andrzej Miszczuk stwierdził, iż słuchając dyskusji odniósł wrażenie, że większość osób zabierających głos nie do końca przeczytała przedmiotowy dokument. Jest on niezbyt obszerny ponieważ zastosowana została zasada koncentracji jednak znajduje się tam i linia kolejowa i droga S9. Zaznaczył, że na jednym z zespołów była bardzo silna opozycja przeciwko drodze S9 gdyż uważano, że ważniejsza w miejsce tej drogi jest droga S74 a nie jest zgodne z priorytetami województwa żeby traktować je alternatywnie. Projekt dokumentu, który państwo otrzymaliście jest opracowany według zasady koncentracji co oznacza, że musimy wybrać pewne rzeczy najważniejsze. Należy wybrać to, co z punktu widzenia regionu daje szansę by ten region się rozwijał. Można zastosować tzw. efekt konfetti czyli rozmycia wszystkiego na poziom lokalny

gdzie wszystko jest wszędzie potrzebne ale wówczas efektu synergetycznego na poziomie regionu nie ma. Można wszędzie budować baseny geotermiczne czy aquaparki tylko jakie to daje podstawy rozwojowe dla województwa. Państwo jako samorząd województwa musi dokonać wyboru celów strategicznych, zdecydować co jest podstawą rozwoju tego województwa. Zastosowany układ dziedzin strategicznych jest dosyć nowoczesny, odpowiadający współczesnemu myśleniu na ten temat. Podstawą jest innowacyjna gospodarka, na drugim miejscu znalazł się kapitał ludzki i nie jest prawdą, że pominięto pewne rzeczy i są białe plamy bo w kapitale ludzkim całe województwo jest objęte, nie ma wyjątków. Według badań Banku Światowego 75% sukcesu gospodarczego obszaru zależy od kapitału ludzkiego i społecznego i to jest w całym województwie potraktowane jednakowo. Terytorializacja, która jest też bardzo ważnym innowacyjnym elementem strategii, została zastosowana w tych dziedzinach, w których trzeba dokonywać wyborów. Wielkopolska ulegając populizmowi, zrobiła tak, że wszędzie jest całe województwo. Obszarem strategicznej interwencji jest całe województwo tzn. wszystko czyli nic. Nic nie rozwijamy, nie wiemy na czym mamy się koncentrować. W naszym dokumencie obszary strategicznej interwencji zostały w ten sposób zapisane, że one w szczególności powinny podlegać interwencji bo jest tam największa efektywność sukcesu. Nie oznacza to, że np. w powiecie kolbuszowskim nie można wielu różnych rzeczy robić, istnieje tylko pytanie czy z punktu widzenia regionu interwencja w Kolbuszowej czy Dębicy jest najważniejsza. Rozwój się koncentruje, nie możemy się wszędzie jednakowo rozwijać, jest to obiektywna prawidłowość o której troszkę w tej dyskusji zapomnieliśmy. Nie na wszystko mamy wpływ, pewne procesy rozwojowe odbywają się poza wola radnych. Strategią zarządza się wielopodmiotowo, państwo jako samorząd województwa sami wszystkiego nie zrobicie bo są różne instytucje które w tych działaniach będą brały udział. W ferworze dyskusji zapomina się o tym, że Województwo Podkarpackie jest częścią Rzeczypospolitej Polskiej w której obowiązuje pewien system prawny i pewnych rzeczy samorząd nie może zrobić sam. Jeżeli chodzi o żywność modyfikowaną genetycznie to jeżeli ustawa dopuści to samorząd nie może tego zakazać to jest oczywiste. Nie potrzeba takich rzeczy pisać bo jest porządek prawny, który to reguluje. Warto zerwać z mitem, który powszechnie jeszcze pokutuje, że najważniejsza w tym wszystkim jest dostępność komunikacyjna, że budowa drogi to jest rozwój. Wszelkie badania pokazują, że najpierw innowacje, później ludzie a następnie drogi – taka jest kolejność. Oczywiście, że drogi są potrzebne, nikt tego nie kwestionuje ale od tego czy będzie obwodnica czy jej nie będzie w tym roku nie zależy wprost rozwój. Wiele przykładów pokazuje, że budowa drogi jest niepotrzebna czy też przyspiesza negatywne skutki demograficzne. Co do czarnych scenariuszy, których wysłuchaliśmy to w odniesieniu do wypowiedzi jednego z radnych można by powiedzieć, że ostatni gasi światło – tak źle jest w Podkarpackim ale na tle Polski Wschodniej Województwo Podkarpackie ma największe szanse rozwoju bo dostępność komunikacyjna w perspektywie najbliższych kilku lat się radykalnie poprawi, te inwestycje są kontynuowane. Jest nowoczesny przemysł, którego zazdroszczą inne

regiony Polski Wschodniej więc to województwo nie ma powodów do tego żeby tak utyskiwać na perspektywy rozwojowe.

W kwestii trans granicznej uznaliśmy, że nie jest to czynnik sam w sobie, jest to pewien wymiar priorytetów, które w województwie są realizowane. Województwo Podkarpackie ma dwa wymiary transgraniczne z dwoma różnymi krajami tj. Ukrainą i Słowacją i tam gdzie ten wymiar jest istotny z punktu widzenia województwa, tam jest on uwzględniony w dziedzinach działań strategicznych. Jest to lepsze podejście, bardziej nowoczesne niż robienie odrębnej dziedziny działań i powielania pewnych rzeczy. Jeśli chodzi o układ osadniczy, metropolię Rzeszów itd. to już czas zakończyć biadolenia, że Rzeszów nie jest metropolią bo to co jest napisane to już jest ale jeżeli funkcje metropolitarne się rozwiną to Rzeszów spełni pewne kryteria. Rzeszów dynamicznie się rozwija, ma wiele perspektyw lepszych niż np. sąsiedni Lublin, który jest miastem prawie dwukrotnie większym ale nie ma ekonomicznych podstaw rozwoju, wisi tylko na budżetówce. Układ wewnętrzny też jest bardzo dobry, policentryczny, ponieważ Rzeszów tak nie dominuje, jest wspomagany przez kilka ośrodków, które też będą się rozwijać.

Turystyka jest bardzo trudna dziedzina rozwoju, problemem jest wypracowanie odpowiedniego produktu turystycznego adresowanego do odpowiedniej kategorii turystów. Mówimy o Bieszczadach, że jest to teren z walorami krajobrazowymi, kulturowymi jednak najwięcej miejsc noclegowych wykorzystywanych jest w Rzeszowie oraz Polańczyku, są to aktualnie dwa centra turystyczne tego województwa. Po to aby turyści docierali w Bieszczady trzeba im stworzyć produkt i to jest zapisane w dokumencie.

Jeżeli chodzi o uwagi szczegółowe to w kwestii prywatyzacji uzdrowisk zaznaczył, że bierze to na siebie i jest to jego pomysł. Kierował się przykładem Nałęczowa, który był pierwszym sprywatyzowanym uzdrowiskiem i efekty są bardzo dobre. Przedsiębiorstwo państwowe doprowadziło to uzdrowisko do ruiny, spółka zależna od firmy Nestle przejęła to uzdrowisko i w tej chwili zaprasza do Nałęczowa aby zobaczyć co się stało z tym uzdrowiskiem. Z dokumentu, w związku z uwagami radnych ta prywatyzacja została wykreślona jednak konieczne wydaje się zaangażowanie kapitału prywatnego, może nie dominującego ale w pewnym stopniu jest konieczne po to żeby te uzdrowiska mogły funkcjonować w sposób biznesowy czyli przynosić efekty ale i proponować wysoka jakość usług.

Odnosił się do wypowiedzi radnej Błądek twierdząc, że w Województwie Podkarpackim jest gmina Jarocin, która reklamuje się tym, że ma najniższe podatki lokalne w Polsce.

Dyrektor Departamentu Strategii i Planowania Przestrzennego UM Pan Jerzy Rodzeń stwierdził, że większość uwag to było powtórzenie tego, co na komisjach było sformułowane, zaznaczył, że te uwagi są zebrane i będą analizowane. Poprosił aby ewentualne uwagi kierowane do dokumentu po dzisiejszej sesji były konkretne bo komentarze ogólne są cenne ale później trzeba się zastanawiać jaka była intencja wypowiedzi i możemy w nią nie trafić. Poinformował, że linia kolejowa L25 jest w

dokumencie od samego początku w związku z tym poprosił o dokładne czytanie treści. W kwestii metropolii stwierdził, że papier przyjmie wszystko i my możemy się umówić, że Rzeszów jest metropolia jednak to niczego nie zmienia a my postawiliśmy w dokumencie na wzmacnianie funkcji metropolitarnych i jeżeli będziemy je dobrze rozwijali to Rzeszów za jakiś czas metropolią się stanie.

W priorytecie tematycznym pokazane są trzy kierunki działania odnośnie turystyki tj. infrastruktura, produkt i promocja.

Odniósł się do wypowiedzi radnego Łączaka dotyczącej braku możliwości zapoznania się z dokumentem pokazując listę radnych zaproszonych do prac w zespołach zadaniowych, gdzie radny był zaproszony do trzech i w żadnym nie wziął udziału. Dodał, że Dębica wyraźnie jest wskazana w rzeczywistych biegunach wzrostu. Ponadto zaznaczył, że obecny projekt nie przesądza o niczym bo będą konsultacje i jeżeli wpłyną konkretne propozycje zmian to będą one uwzględniane. W tej chwili trwają prace nad zmianami obszarów strategicznej interwencji jeżeli chodzi o kompatybilność ze strategią rozwoju Bieszczad, niektóre rzeczy już zostały wprowadzone a niektóre będą aktualizowane. Wracając do kolei to linia Zagórz – Komańcza również jest w strategii, pokazany jest pas w którym będą wspomagane połączenia kolejowe w priorytecie tematycznym 3.1.2. W kwestii gospodarki wodno – ściekowej i aglomeracji Leska to też jest jakby załatwione ponieważ wójt był na spotkaniu potwierdził, że już jest „nieaglomeracyjny” i tym obszarem strategicznej interwencji obejmujemy cały powiat leski. Jeżeli chodzi o odnawialne źródła energii to jest na południu biała plama jednak wynika to z tego, że celowo nie pokazywaliśmy tego obszaru bo jest on objęty różnymi programami ochrony przyrody. Są tam dwa parki narodowe i inne obszary chronionego krajobrazu, tak że jakiegokolwiek inwestycje byłyby tam trudne do zrealizowania. Ponadto jest obecnie przygotowywana strategia rozwoju odnawialnych źródeł energii, która jest zintegrowana ze strategią rozwoju województwa. Odniósł się do radnej Błądek twierdząc, że zapisu dotyczącego wód geotermalnych nie było ale w tej chwili już jest w dokumencie tak samo jak GMO.

Ramy finansowe strategii to rozdział gdzie będziemy się jeszcze zastanawiali nad przepracowaniem i doszczegółowieniem gdyż robiliśmy te ramy w podejściu wariantowym a obecnie już więcej wiemy na ten temat, wiemy jaka potencjalnie będzie kwota środków na realizację RPO i z tego punktu widzenia chcemy przemodelować rozdział dotyczący ram finansowych.

Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Zarządu Województwa Podkarpackiego w przedmiocie odwołania ze stanowiska dyrektora Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyśle i powierzenia pełnienia obowiązków na tym stanowisku bez przeprowadzenia konkursu.

Nikt nie zabrał głosu w dyskusji, w wyniku głosowania uchwała NR XXXI/584/13 przyjęta została 20 głosami za, osiem Osów było przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/584/13 stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Parafii Rzymsko – Katolickiej p.w. Św. Mikołaja w Borowej.

Przewodnicząca poinformowała, że komisje merytoryczne pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została przyjęta 28 głosami za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/585/13 stanowi **załącznik nr 7** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Statucie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie.

Przewodnicząca poinformowała, że komisje merytoryczne pozytywnie zaopiniowały projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 29 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/586/13 stanowi **załącznik nr 8** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad udzielania stypendiów szczególnie uzdolnionym uczniom w roku szkolnym 2012/2013.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Radna Ewa Draus poprosiła o krótkie przybliżenie zmian w zasadach udzielania stypendiów.

Wicemarszałek Anna Kowalska wyjaśniła, że zmiana polega na podwyższeniu stypendium o 200 zł.

Radny Fryderyk Kapinos zapytał jak jest kwota stypendium dla nauczyciela.

Dyrektor Departamentu Edukacji, Nauki i Sportu Krystyna Lech wyjaśniła, że chodzi o stypendia unijne i w związku z tym, że są oszczędności z ubiegłego roku, to kwota nie wykorzystana w roku ubiegłym jest przeznaczona na ten rok. Dzięki zaproponowanej zmianie o pięciu uczniów więcej dostanie stypendium.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 29 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/587/13 stanowi **załącznik nr 9** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Statutu Muzeum Narodowemu Ziemi Przemyskiej w Przemyślu.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja merytoryczna pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 28 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/588/13 stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zweryfikowania propozycji planu aglomeracji Solina.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja merytoryczna pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 29 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/589/13 stanowi **załącznik nr 11** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przez Sejmik Województwa Podkarpackiego przedstawiciela do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja Rolnictwa, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały i zaproponowała do składu Rady kandydaturę pana Wiesława Baranowskiego, który będąc obecny na posiedzeniu komisji wyraził zgodę na kandydowanie.

Radny Wojciech Buczak zgłosił kandydaturę radnego Czesława Łączaka, który wyraził zgodę na kandydowanie.

Przewodnicząca w związku z faktem, że do obsadzenia w radzie jest jedno miejsce i dwie kandydatury, zarządziła głosowanie jawne imienne i poprosiła o przygotowanie kart do głosowania oraz zgłaszanie kandydatur do prac w komisji skrutacyjnej.

W związku z koniecznością przygotowania kart do głosowania przewodnicząca Sejmiku zarządziła 10 minut przerwy.

Po wznowieniu obrad radny Czesław Łączak wycofał swoją kandydaturę.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została przyjęta 21 głosami za, nikt nie był przeciw, 5 radnych wstrzymało się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/590/13 stanowi **załącznik nr 12** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie uzgodnienia „Projektu Podziału Województwa Lubelskiego na Obwody Łowieckie”.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja Rolnictwa, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W wyniku głosowania uchwała została przyjęta 27 głosami za, nikt nie był przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/591/13 stanowi **załącznik nr 13** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie akcji spółki Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja merytoryczna pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została przyjęta 27 głosami za, jedna osoba była przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/592/13 stanowi **załącznik nr 14** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Gminy Kolbuszowa.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja merytoryczna pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 27 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/593/13 stanowi **załącznik nr 15** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Dębicy.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały jednocześnie składając wniosek o rozszerzenie jej zapisu. Wniosek stanowi **załącznik nr 16** do protokołu.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie nad projektem uchwały wraz z poprawką komisji. W wyniku, głosowania uchwała została przyjęta 23 głosami za, nikt nie był przeciw, sześć osób wstrzymało się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/594/13 stanowi **załącznik nr 17** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Zespołu Kolegiów Nauczycielskich w Tarnobrzegu.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej negatywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Radna Ewa Draus zapytała dlaczego komisja negatywnie zaopiniował projekt uchwały.

Przewodniczący Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej Jan Burek wyjaśnił, że powód jest prosty i chodzi o to, że na poprzedniej sesji głosowaliśmy za tą uchwałą a dzisiejsza jest to uchwała zmieniająca tę z poprzedniej sesji.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie nad projektem uchwały wraz z poprawką komisji. W wyniku, głosowania uchwała została przyjęta 17 głosami za, 10 osób było przeciw, 3 osoby wstrzymały się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/595/13 stanowi **załącznik nr 18** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie przekazania do dalszych uzgodnień i opinii projektów uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Przewodnicząca poinformowała, że komisja merytoryczna pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie w wyniku, którego uchwała została jednogłośnie przyjęta 30 głosami za.

Uchwała Nr XXXI/596/13 stanowi **załącznik nr 19** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zmian w budżecie Województwa Podkarpackiego na 2013 r.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja budżetu, Mienia i Finansów negatywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Radna Ewa Draus zapytała dlaczego komisja negatywnie zaopiniowała projekt ponadto stwierdziła, że w tej uchwale odnotowane jest niewykonanie budżetu 2012 r. na kilku drogach m.in. Zarzecze – Biłgoraj – zwierzyniec – Szczepieszyn – Zarzecze granica

województwa, Jarosław – Pruchnik, Leżajsk – Łańcut – Dylągówka – Szklary granica województwa Leżajsk oraz most na Wiśle z rozbudową drogi wojewódzkiej 764 oraz połączenie z droga wojewódzka 875. Stwierdziła, że o te drogi jako radna pytała wcześniej składając zapytania i otrzymała trzy różne odpowiedzi. Inną od Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Transportu Marii Ragan, inną od Marszałka Karapyty i inną od Marszałka Cholewińskiego. Pani Dyrektor w swoim piśmie z 11 grudnia 2012 r. informuje o konkretnych drogach, że wszystko przebiega zgodnie z planem i do końca grudnia zostanie zapłacona całość planu. Od marszałka kara pyty otrzymała informacje z 25 lutego 2013 r. w której informuje, że inwestycje współfinansowane ze środków unijnych zostały sfinansowane zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami robót w terminach określonych w dokumentach robót kontraktowych za wyjątkiem drogi Zagórz – Komańcza. Odpowiedź od Marszałka Cholewińskiego wydaje się najbliższa prawdy gdyż wykazuje, że na wszystkich drogach były niewykonania. Zaznaczyła, że dziwi ją w jaki sposób sprawowany jest nadzór nad realizacją tych dróg skoro w ciągu dwóch miesięcy otrzymała trzy różne odpowiedzi. Ponadto zapytała skąd wzięły się te oszczędności skoro Marszałek Karapyta informował, że ich nie ma.

Radny Wojciech Buczak w nawiązaniu do debaty nad projektem budżetu na ten rok zapytał Marszałka, który deklarował, że Zarząd złoży autopoprawkę do budżetu na ten rok uwzględniającą wnioski składane na ten rok, które hurtem zostały odrzucone łącznie z wnioskiem za którym wszyscy się opowiadali a dotyczącym udzielenia pomocy dla Miasta Rzeszów na budowę pomnika Łukasza Cieplińskiego. Było to 100 tys uwzględnione w budżecie zeszłego roku i była deklaracja, że będzie to uwzględnione w budżecie tego roku. Jest koniec marca, Miasto Rzeszów jest tuż przed decyzjami jaki zakres robót podjąć a tej dotacji nie ma. Zaznaczył, że nie chodzi tylko o ten wniosek ale o wnioski składane szerzej, nie tylko przez radnych PiS. Nie widać zmian w autopoprawce z tej sesji ani w poprzednich.

Przewodniczący Komisji Budżetu, Mienia i Finansów Jerzy Borcz w kwestii negatywnej opinii komisji do projektu uchwały stwierdził, że jeden radny był za reszta członków się wstrzymała a on jako Przewodniczący był przeciw, w związku z powyższym jego głos był decydujący. Przybliżył, że miała miejsce ponad godzinna dyskusja na temat środków dla szpitala w Krośnie. Kwota zaproponowana przez Zarząd wydaje się zbyt mała ale faktycznie Zarząd stał w trudnej sytuacji uwzględniając szczupłość środków finansowych jaką w tej chwili mamy w budżecie. Mając świadomość tego, że za te pieniądze tej inwestycji się nie skończy oraz tego, że musimy ją skończyć zachęcił wszystkich do głosowania „za” a w przyszłości może jeszcze jakieś środki się znajdą.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewiński stwierdził, że każda z tych informacji o których mówiła radna Draus w dniu kiedy była pisana była oparta na prawdzie bo

kiedy była pisana informacja z grudnia to przedsiębiorcy nie informowali, że czegoś nie wykonają, departament nie miał informacji, że są pewne opóźnienia bo to wszystko się weryfikuje w trakcie. Udzielając odpowiedzi na zapytania mamy terminy, których przekroczyć nie wolno. Na samym końcu pojawia się to co jest zweryfikowane i podawane do sprawozdania w związku z czym jest najbliższe prawdzie. Dodał, że 95% wydatków inwestycyjnych jakie województwo wydaje na zadania własne jest realizowane w Podkarpackim Zarządzie Dróg w związku z czym zaapelował o cierpliwość bo te rzeczy dzieją się tak jakby na „żywym organizmie” i nie jesteśmy w stanie w danym momencie przewidzieć co się stanie w projektach wielomilionowych, gdzie są i wykupy gruntów i odszkodowania i wiele innych. Po zakończeniu projektu możemy mówić, że coś jest zakończone, coś jest przekazane natomiast w trakcie, kiedy inwestycje trwają jest bardzo trudno dookreślić co się w danym momencie wydarzy.

Marszałek Mirosław Karapyta odniósł się do wypowiedzi radnego Buczaka twierdząc, że rzeczywiście była składana deklaracja jeżeli chodzi o te poprawki ale to wszystko jest zależne od tempa zwrotu środków i przywracania środków. Przy tej zmianie budżetowej przywracamy na drogi 1mln 900 tys., 4 mln to są środki unijne i 2,5 mln to przywrócenie na Podkarpackie stawia na zawodowców. Jest już przygotowana zmiana kolejna i w zależności od środków do przywrócenia będzie prawie 9 mln i do rozdysponowania prawie 6 mln. W ramach tych właśnie środków będziemy podejmowali decyzje, co do poprawek zgłaszanych przez radnych i te wnioski będą sukcesywnie uwzględniane. Ponadto w dzisiejszych zmianach zmniejszamy kredyt a tym samym zadłużenie o 5 mln.

Radny Tadeusz Pióro w związku z tematem poruszonym przez Przewodniczącego Borcza dot. szpitala w Krośnie zapytał dlaczego ten temat nie był zgłoszony na posiedzenie Komisji Zdrowia. Jest to komisja merytoryczna Inie tylko do tego żeby głosować zmiany statutów jednostek służby zdrowia.

Radny Władysław Stępień stwierdził, że na początku roku kiedy procedowany był projekt budżetu na 2013 r. Zarząd zaproponował komisjom oraz radnym aby przyjąć wersję budżetu, który zaproponował deklarując, że w późniejszym czasie po rozliczeniu roku znajda się mechanizmy aby niektóre poprawki ważne zostały wprowadzone. Komisja Rolnictwa zgłosiła trzy istotne poprawki dla polityki rolnej na Podkarpaciu w sumie zwiększające o 900 tys. Jeden z tematów został już przez Zarząd zaproponowany i zmiana nastąpiła natomiast pozostały sprawy melioracji i spółek wodnych w związku z czym zapytał Marszałka kiedy komisja może oczekiwać na realizację swoich postulatów.

Marszałek Mirosław Karapyta stwierdził, że spółki wodne już poszły i kolejne dwie rzeczy będą załatwione w ramach środków do rozdysponowania w miesiącu kwietniu.

Przewodniczący Komisji Ochrony Zdrowia Maciej Lewicki stwierdził, że ta kwestia umknęła chyba dlatego, że Przewodniczącego Sobieraja nie było a on zawsze pilnował Krosna. Poinformował, że na posiedzeniu komisji zdrowia na pewno byłaby pozytywna opinia może przy jednym głosie wstrzymującym.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie nad projektem uchwały wraz z autopoprawką Zarządu w wyniku, którego uchwała została przyjęta 17 głosami za, 10 osób było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/597/13 stanowi **załącznik nr 20** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej Województwa Podkarpackiego.

Przewodnicząca poinformowała, że Komisja Budżetu, Mienia i Finansów nie wypracowała stanowiska w tej sprawie gdyż w drodze głosowania był remis. W związku z powyższym komisja nie wydała opinii.

Radny Wojciech Buczak poprosił Marszałka o wyjaśnienie pozycji związanej ze zmniejszeniem wydatków na budowę Centrum Wystawienniczo – Kongresowego. Na ostatniej sesji Prezes Krzysztof Kłak zapewniał, że nie ma żadnych zagrożeń, że jesienią tego roku centrum będzie już w stanie surowym. Poprosił o informację na czym polega ta zmiana i czym może skutkować.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewiński stwierdził, że zmiana polega na tym, że dostosowujemy WPF do umowy podpisanej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości. Wcześniej była kwota bodajże 98 mln teraz jest ponad 100 mln. Jest to etap który pozwoli rozpocząć procedurę przetargową, zwalniane są pieniądze udziału własnego z budżetu województwa bo zwiększone jest dofinansowanie do 50% z PO Rozwój polski Wschodniej.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie nad projektem uchwały w wyniku, którego uchwała została przyjęta 24 głosami za, 4 osób było przeciw, 2 osoby wstrzymały się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/598/13 stanowi **załącznik nr 21** do niniejszego protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie poparcia starań mieszkańców Gminy Gorzyce i Gminy Zaleszany wybudowania chodnika celem poprawy bezpieczeństwa użytkowników drogi krajowej Nr 77.

Przewodnicząca poinformowała, że powyższy projekt jest inicjatywą uchwałodawczą Komisji Gospodarki i Infrastruktury.

Radny Władysław Stępień podziękował za zaproponowanie uchwały w tej sprawie. Przypomniał, że list Przewodniczącej Sejmiku i Marszałka do Ministra Nowaka w tej sprawie, wspierający dążenia mieszkańców, został potraktowany przez urzędników Ministerstwa bardzo nieelegancko. Wyraził nadzieję, że jeśli Sejmik podejmie tę uchwałę to będzie to dokument wyższej rangi i stosowny Minister się tą sprawą zajmie.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie nad projektem uchwały w wyniku, którego uchwała została przyjęta 29 głosami za, 1 osoba była przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Uchwała Nr XXXI/599/13 stanowi **załącznik nr 22** do niniejszego protokołu.

Informacja dotycząca obrotu nieruchomościami pozostającymi w zasobie wojewódzkim za 2012 rok.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 23 do protokołu.*

Informacja na temat stanu przygotowania regionalnego programu operacyjnego dla perspektywy finansowej 2014 – 2020 oraz kontraktu terytorialnego dla województwa podkarpackiego.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 24 do protokołu.*

Radny Wojciech Buczak stwierdził, że jest członkiem zespołu z ramienia Solidarności ale zaznaczył, że wskazane byłoby aby w składzie tego zespołu byli radni z klubu opozycyjnego reprezentowani szerzej bo może to przynieść dobre skutki dla samego programu. Zapytał w jaki sposób został dobrany ten skład. Jeśli chodzi o poszczególne osie priorytetowe to zostały procentowo założone oczekiwane wartości środków do podziału. Zaznaczył, że rozumie iż zostało to narzucone z zewnątrz tylko nie bardzo rozumie na czym to polega bo się nie sumuje do 100%.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Marta Matczyńska stwierdziła, że zespół główny został powołany w maju ubiegłego roku kiedy jeszcze nie było wytycznych ani wskazówek. Po tym jak zespół międzyresortowy w lutym br. podjął uchwałę o konieczności tworzenia grup roboczych to Marszałek odpisał, że my już mamy takie ciało i możemy je ewentualnie poszerzyć o osoby reprezentujące te obszary, których nam brakowało. W związku z czym uzupełniliśmy o przedstawicieli związków zawodowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, szkół wyższych. Poprzedni zespół był konstruowany wewnętrznie w UM i chodziło o to żeby były w nim osoby które w obecnej perspektywie reprezentują fundusz rozwoju regionalnego, osoby reprezentujące PO Kapitał Ludzki, osoba reprezentująca Miasto Rzeszów, zostali również dobrani przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego spośród osób, które zasiadają bądź są stałymi zastępcami członków komitetu monitorującego. Jeżeli chodzi o drugie pytanie to jest to zarys programu, który był przygotowywany w grudniu kiedy nie znaliśmy w ogóle wysokości środków. Przygotowywany był na termin 9 stycznia bo wtedy miał się znaleźć w Warszawie. Do tego zarysu kilka dni temu otrzymaliśmy uwagi z tym, że on jest w tej chwili nieaktualny o tyle o ile rozporządzenia unijne dopuszczają program osie priorytetowe dwufunduszowe tak Ministerstwo daje inne wytyczne. Zarys programu musiał być zmieniony, jest przygotowywany nowy z tym, że jeszcze nie podlegał zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa. Na pewno tam się wszystko sumuje do 100%, są tam dołożone pieniądze na ZID Rzeszów a one pochodzą z programu krajowego i to jest ponad 100% naszego programu operacyjnego.

Radny Fryderyk Kapinos zapytał czy nie byłoby dobra praktyka aby jednak radnego opozycyjnego do tego składu dokoptować.

Radny Wojciech Buczak zgłosił aby powołać do zespołu radną Ewę Draus.

Informacja dotycząca projektu Programu Operacyjnego dla Polski Wschodniej 2014 – 2020.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 25 do protokołu.*

Sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale za 2012 rok.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 26 do protokołu.*

Informacja z wykonania w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej na lata 2009 – 2015.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 27 do protokołu.*

Informacja o realizacji w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2007 – 2013.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 28 do protokołu.*

Informacja o realizacji w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 29 do protokołu.*

Informacja o wykonaniu w roku 2012 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2013.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 30 do protokołu.*

Radna Lidia Błądek stwierdziła, że z informacji wynika, że wydano 226 tys 378 zł. głównie na opracowanie i realizację Programu, inspirowanie nowych rozwiązań w dziedzinie przeciwdziałania przemocy, opracowanie nowych programów ochrony ofiar przemocy, organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Zaznaczyła, że pracowała nad Konstytucją w której kilkanaście razy przewija się ochrona rodziny, pomoc rodzinie i obowiązki państwa wobec rodziny. Przemoc wobec rodziny to nie tylko przemoc ze strony członków rodziny ale i osoby z zewnątrz i instytucje państwowe. Zapytała jak to jest możliwe, że odbiera się dzieci rodzicom ze względu na sytuację materialną – jest to nie do pomyślenia w państwie demokratycznym. Dobrze, że Minister Gowin dostrzegł ten problem i na ostatniej konferencji prasowej stwierdził, że zamierza określić kiedy sądy mogą odbierać dzieci. Zaproponowała, żeby ROPS utworzył taką komórkę, która będzie udzielać porad rodzicom, którym bezprawnie odebrano dziecko bo tacy ludzie stają się bezradni, nie wiedzą gdzie się odwołać. Stwierdziła, że ma w sąsiedztwie taki przypadek, gdzie z przyczyn ekonomicznych odebrano rodzicom dziewięć dziecko – jest to straszne. Miejsce dziecka jest w rodzinie nawet jeżeli ta rodzina jest uboga. Poza tym rodzina zastępcza dostaje 1 600 zł na dziecko a gdyby te pieniądze dano rodzicom

to sytuacja byłaby zupełnie inna. Drugą kwestią, którą powinien się zająć ROPS jest kwestia bezprawnego zajmowania przez komorników kont, zwłaszcza emerytów. W Polsce zajęto już 2,5 mln kont emerytów z czego kilkaset tysięcy bezprawnie. Chodzi tu o tzw. e –sądy gdzie każde urojone, przeterminowane należności można egzekwować. Takiego działania nie ma w żadnym cywilizowanym kraju UE. Terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani wydłużane przez czynność prawną, o to są terminy przedawnienia żeby było zachowane bezpieczeństwo obrotu prawnego. Po tym terminie roszczenie staje się roszczeniem naturalnym czyli może być spełnione tylko dobrowolnie. Wymiar sprawiedliwości jest po to żeby nikt nie był skrzywdzony. Na koniec dodała, że wołałaby aby pieniądze wydane na programy czy szkolenia szły na inne cele z bezpośrednim pożytkiem dla ludzi.

Dyrektor ROPS Małgorzata Zajdel – Ostrowska stwierdziła, że każdy samorząd na poziomie gminy odpowiada za realizację określonych zadań m.in. jest to udzielanie pomocy bezpośredniej osobom doświadczającym przemocy. Również na poziomie gminy osadzona jest kompetencja związana z bezpośrednim wsparciem i rozpoznaniem przez pracowników socjalnych oraz asystenturą rodziny żeby nie istniały takie sytuacje, że kryterium ubóstwa jest kryterium determinującym odebranie rodzinie dzieci. My jako samorząd województwa inspirujemy nowe rozwiązania, udzielamy dotacji organizacjom pozarządowym, które w naszym imieniu realizują zadania. W związku z profesjonalizacją kadry szkolenia dzisiaj są konieczne ponieważ trzeba mieć dużo wiedzy, nie wystarczy z perspektywy jednego obszaru patrzeć na rodzinę. Nie są to przypadkowe szkolenia a ponadto wynikają z obowiązku ustawowego gdyż ustawa o przeciwdziałaniu przemocy nałożyła na gminę obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych, w których zasiadają przedstawiciele różnych instytucji tj. szkoła, zoz, instytucje lokalne po to aby wspólnie mądrze podejmować decyzje i pomagać rodzinie. Możliwe są działania w ramach informacji prawnej i staramy się takie działania przeprowadzać ale w naszym imieniu realizują je organizacje pozarządowe, które docierają jak najbliżej odbiorców bezpośrednich.

Sprawozdanie z działalności komisji stałych Sejmiku Województwa Podkarpackiego w roku 2012 r.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 31 do protokołu.*

Informacja Marszałka Województwa Podkarpackiego na temat działań podjętych w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków gospodarczych i wizerunkowych dla Podkarpacia w związku ze śledztwem prowadzonym przez Prokuraturę Apelacyjną w Lublinie i podjęciem czynności procesowych w Podkarpackim Urzędzie Marszałkowskim przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Marszałek Mirosław Karapyta rozpoczął od oświadczenia: w związku z publikacjami medialnymi dotyczącymi zwrotu przesłanego do certyfikacji poświadczenia związanego z wydatkami RPO Województwa Podkarpackiego za grudzień 2012 r. pragnę wyjaśnić, że pismo z Komisji Europejskiej jest elementem procedury weryfikacji przesłanych do Komisji Europejskiej poświadczeń w ramach postępowania certyfikacyjnego. Komisja Europejska w piśmie z dnia 14 marca ponowiła swoją rekomendację tak jak w piśmie z dnia 26 lutego aby nie certyfikować wydatków w ramach RPO w zakresie tych projektów, których dotyczy śledztwo prowadzone przez Prokuraturę Apelacyjną. Poinformowała również, iż zwróci obecnie weryfikowany wniosek o płatność obejmujący wydatki za miesiąc grudzień 2012 r. jednocześnie zastrzegając, iż jeżeli informacje na temat projektów objętych dochodzeniem tj. potencjalnie dotkniętych nieprawidłowościami będą dostępne należy wyłączyć wszelkie wydatki związane z tymi projektami i ponownie przesłać poprawione dokumenty. Komisja Europejska podniosła również, iż w związku z tym, że obecnie brak jest szczegółowych informacji o tego rodzaju projektach, sankcja w postaci wstrzymania płatności dla całego programu byłaby nieproporcjonalna i szkodliwa dla jego rozwoju regionu. Poprosiła również o przekazywanie informacji w tej sprawie jak tylko instytucja zarządzająca je otrzyma. Należy bardzo wyraźnie podkreślić, że płatność na realizację projektów finansowanych z RPO są realizowane na bieżąco i w samym miesiącu marcu zostały przekazane beneficjentom w wysokości 43 mln zł. Zarząd Województwa mimo trzykrotnych prób uzyskania od prokuratury odpowiedzi na pytanie czy postępowanie dotyczy projektów finansowanych z RPO, nie uzyskał wiedzy o badanych projektach. Nasza wiedza w tej materii ogranicza się tylko do doniesień prasowych, na tej podstawie trudno sformułować odpowiedź, która satysfakcjonowałaby Komisję Europejską. W dniu 5 marca wystąpiłem do szefa wydziału zajmującego się Polską Pana Patricka Amblard z propozycją spotkania i wyjaśnienia wszystkich możliwych wątpliwości. Ta oferta została przyjęta i spotkanie będzie możliwe w momencie gdy będziemy posiadać informacje o tym, czy postępowanie dotyczy projektów finansowanych z udziałem środków unijnych albo o konkretnych projektach objętych postępowaniem prokuratorskim. Pozostaje w przekonaniu, że prowadzone postępowanie nie wykaże uchybień w procedurach przyznawania dotacji z RPO.

Marszałek poinformował ponadto, iż korespondencja z Komisją Europejską ma następującą historię: wspomniane pismo z 26 lutego 2013 r. w którym komisja wyraziła zaniepokojenie ukazującymi się w mediach informacjami dotyczącymi prowadzonych czynności. Zwróciła się do Marszałka z prośbą o przekazanie wszelkich dostępnych na ten temat informacji, w szczególności czy prowadzone przez prokuraturę czynności procesowe dotyczą projektów, które były współfinansowane. 5 marca wystosowane zostało pismo będące odpowiedzią na powyższe. Poinformowano Komisję o wystąpieniu do Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie z wnioskiem o sprecyzowanie czy projekty dofinansowane z RPO są przedmiotem śledztwa. W odniesieniu do zalecenia Komisji dotyczącego wstrzymania certyfikacji wydatków wyrażono opinie, że ewentualne

zastosowanie tej sankcji powinno mieć miejsce wyłącznie do projektów, których dotyczą ewentualne nieprawidłowości a nie do wszystkich projektów realizowanych zgodnie z zawartymi umowami o dofinansowaniu. Poinformowano Komisję, iż system realizacji programu poddawany jest corocznej ocenie przez instytucje audytową a ostatnia ocena wykazała, iż system działa dobrze tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne. Pismo kolejne to pismo Pana Patricka Amblard z 14 marca w którym Komisja w kontekście tej czynności śledztwa, która dotyczy polityki zatrudnienia, poprosiła o przekazanie informacji na temat wielkości budżetu pomocy technicznej na która może mieć wpływa to śledztwo. W związku z prowadzonym śledztwem podtrzymała swoje zalecenie traktowane jako środek zapobiegawczy a dotyczące wstrzymania certyfikacji wydatków dla projektów, których mogą dotyczyć ewentualne nadużycia i nieprawidłowości. Poinformowała również, iż zwraca poświadczenie i zarekomendowała również wyłączenie z poświadczeń wydatków odnoszących się do projektów objętych śledztwem jeżeli będą dostępne informacje. W odpowiedzi na to pismo jest pismo nasze z dnia 15 marca w którym poinformowano Komisję o otrzymaniu odpowiedzi od Prokuratury Apelacyjnej Lublinie w której to prokuratura wskazała, iż dla dobra prowadzonego śledztwa, na obecnym etapie postępowania, wnioski instytucji zarządzającej dotyczące sprecyzowania czy projekty dofinansowane z RPO są przedmiotem prowadzonego postępowania prokuratorskiego, udostępnienia akt sprawy nie mogą być uwzględnione. Przekazano informację, że w przypadku dokonania istotnych ustaleń w śledztwie, prokuratura dopuszcza udzielenie odpowiedzi bezpośrednio zainteresowanym służbom Komisji Europejskiej jeżeli wystąpią z takim wnioskiem do prokuratury. Poinformowano, że odpowiedź na pismo Komisji Europejskiej z dnia 14 marca, które instytucja zarządzająca RPO otrzymała w dniu 15 marca odpowiedź zostanie udzielona odrębnym pismem.

Międzyczasie była również prowadzona korespondencja z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego na szczeblu dyrektora departamentu instytucji certyfikującej w Ministerstwie i na szczeblu Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego UM. Zaznaczył, że w procedurze, która jest normalnie przyjęta nie widzi żadnych uchybień ze strony urzędu, województwa, zarządu. Wystąpiliśmy za pośrednictwem pełnomocników ustanowionych przez Zarząd tj. radców prawnych Wiesława Durdę, Wiesławę Sawczak oraz Magdalenę Jandę o udostępnienie akt jednak prokuratura odmówiła wyrażenia zgody.

Jeżeli chodzi o korespondencje z Komisją Europejską to są też działania ze strony europosłów zarówno pozytywne jak i negatywne ale to już jest w zakresie pewnej polityki a nie formalnych czynności, które należy wykonywać.

Radna Ewa Draus zaznaczyła, że chce aby Marszałek potwierdził, że pieniądze będą wypłacane samorządom zarówno za ubiegły rok jak i bieżący i że planowane 700 mln na wydatki majątkowe w żaden sposób nie są zagrożone.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewiński stwierdził, że już informował, że wszystkie płatności, o które wnioski są składane po kontroli przez urzędników są kierowane do Banku Gospodarstwa Krajowego celem płatności. Wszystkie płatności za miesiąc grudzień, styczeń i luty zostały zrealizowane i za te miesiące zostały złożone wnioski do certyfikacji. Inną kwestią są płatności a inną certyfikacja bo certyfikacja to jest poświadczenie wydatków tych, które Komisja Europejska uznała i zakwalifikowała.

Radny Bronisław Tofil stwierdził, że ktoś kiedyś zapytał go czym jest dla niego Podkarpacie, nie pamięta wszystkiego, co wtedy powiedział ale kilka też przytoczy. „Podkarpacie dla mnie jest zielone jak wzgórza nad Soliną, złote jak tarnobrzaska siarka, precyzyjne jak Rzeszów, uskrzydłone jak Mielec, artystyczne i muzyczne jak Łańcut, historyczne jak Przemyśl, tradycyjne jak Nisko, roponośne jak Krosno, winne jak jasielskie winnice, rolnicze jak ziemia leżąska, twarde jak Dębica, błękitne jak San, z przestrzenia otwartą, z bardzo pracowitymi ludźmi o Stalowej Woli”. Dziś kiedy zaczęliśmy realizować bardzo konkretne sprawy, jak zabezpieczenie przeciwpowodziowe, ktoś wkłada kij w szprychy. Nasi europosłowie donoszą i pozwoli sobie taki donos Tomasz Poręby zaprezentować. W dniu 6 marca 2013 r. skierował pismo do Komisarza ds. polityki regionalnej w którym pisze: „ w związku z wydanym przez Komisję Europejską w dniu 26 lutego 2013 r. zaleceniem wstrzymania unijnych dotacji w ramach RPO Województwa Podkarpackiego zwracam się do pana z prośbą o szczególne zainteresowanie tą sprawą. Jako europoseł reprezentujący Województwo Podkarpackie wyrażam głębokie zaniepokojenie informacjami o możliwych nieprawidłowościach w Podkarpackim UM. Sprawa ta wywołuje wiele kontrowersji i w związku z tym potrzeba jak najszybszego jej wyjaśnienia. Wstrzymanie unijnych dotacji to ogromny cios dla regionu Podkarpacia, który boryka się z licznymi trudnościami tj. brak infrastruktury, problemy społeczne w tym przede wszystkim z dramatycznie rosnącym bezrobociem. Chciałbym w tym miejscu zapytać czy wydanie przez Komisję Europejską zalecenia dotyczącego wstrzymania dopłat unijnych dotacji jest jednoznaczne z koniecznością natychmiastowego zablokowania tychże wypłat przez Województwo Podkarpackie. Nie mam wątpliwości, że zablokowanie środków z liczącego 5 mld zł. funduszu RPO uniemożliwi realizację szeregu projektów na rzecz modernizacji i rozwoju tego regionu Polski. W związku z zaistniałą sytuacją proszę pana również o przedstawienie listy projektów zagrożonych utratą unijnego wsparcia oraz podanie kwoty, którą może stracić Województwo Podkarpackie w skutek potencjalnych zaniechań władz województwa. Chciałbym zaapelować do pana o podjęcie wszelkich możliwych działań, które przyczynia się do jak najszybszego wyjaśnienia tej sprawy. Ze swej strony oferuję wszelką pomoc, która może się temu przysłużyć”.

Radny stwierdził, że każdego z nas może spotkać doniesienie do prokuratury, on z racji swojej pracy zawodowej skórę ma już tak grubą, że z policji, sądów i prokuratury nie wychodzi. Tak jak powiedział prof. Wilczur więzienia są dla ludzi, prokuratury są dla ludzi ale zanim nie postawiono nikomu żadnych zarzutów to nie róbmy tutaj

przysłowiowych widel z igły. Prokuratura prowadzi postępowanie w sprawie, z tego co powiedział Pan Marszałek, nie można się dowiedzieć o co w tym wszystkim chodzi. Zaznaczył, że jest zdumiony postawą europoła jak również postawą radnych z Klubu PiS. Dlaczego rozdieramy szaty skoro nikomu nie postawiono żadnych zarzutów. Zaapelował o rozsądek ponieważ nie służy to wizerunkowi naszego województwa.

Radna Lidia Błądek podziękowała radnemu Tofilowi za ten piękny wiersz i zaznaczyła, że nie wiedziała, że ma on takie talenty. Zapytała Marszałka Karapytę czy nasi euro posłowie z Podkarpacia Pani Łukacijewska i Pan Poręba rozmawiali z nim bezpośrednio o sytuacji, czy oferowali pomoc i wyrazili zainteresowanie funduszami unijnymi.

Marszałek Mirosław Karapyta stwierdził, iż wie, że były wystąpienia jednak z nim nie rozmawiano. Bezpośrednio zwróciło się do niego dwóch europosłów spoza naszego województwa Pan Siekierski i Olejniczak, ci którzy pracują w Komisji Rozwoju Regionalnego.

Radny Władysław Stępień żyjemy w pięknym województwie, które jako jedyne nie chciało iść do Unii Europejskiej czego dowiodło referendum, trzeba tę porażkę zapamiętać. Ponadto zaznaczył, że po raz pierwszy jest radnym województwa jednak ten sejmik ma już spore osiągnięcia i rozumie, ponieważ w naszym kraju tak już jest, że jak sąsiadowi się trochę lepiej powodzi to drugi już się modli żeby to dobre zostało mu cofnięte. Jeżeli my jesteśmy na dobrej drodze aby jeszcze zwiększyć ten potencjał, który tutaj razem budujemy to z przerażeniem przyjmuje postawy, że na tym, że coś się tu wydarzyło, że na zlecenie niewiadomo kogo trzeba się zająć kilkoma sprawami, osobiście Panem Marszałkiem bo ma poparcie, ludzie go lubią bo jest kompetentny i jest wszędzie to trzeba coś zrobić żeby to popsuć. Stwierdził, że 14 lat był w Sejmie i każdej koalicji, która rządziła życzył aby się powiodło bo wiedział, że dzięki temu powiedzie się wszystkim. Taka filozofia musi funkcjonować, tu nie ma wrogów wzajemnych a radni są w liczbie 33 aby wykorzystać każdą szansę aby Podkarpacie było lepsze. Znając osiągnięcia polskiej prokuratury, o których codziennie można się dowiedzieć tak jak o niekompetencji, nieudolności o przeciąganiu procedur w nieskończoność, aresztowaniu ludzi na kilka miesięcy a po 4 latach sądy ich uniewinniają. Pozostają jednak złamane kariery i zniszczone życiorysy. Stwierdził, że jest z Marszałkiem Karapytą ponieważ sam też swego czasu został dotknięty postępowaniem, postawiono zarzuty i nic. Niedługo będzie dwa lata i nic gdzie jedna państwowa instytucja daje unijne pieniądze firmom, które wspierał a druga państwowa instytucja prowadzi śledztwo i wszystkich uważa za podejrzanych. Rok 2013 jest ostatnim rokiem w którym można złożyć wnioski bo inaczej trzeba będzie UE oddać pieniądze. Zwrócił się do Przewodniczącej Sejmiku domagając się jako człowiek stąd i jako radny żeby sprawa zajął się Premier Donald Tusk, żeby spotkał się z Prokuratorem Krajowym bo sprawę funduszy unijnych trzeba wyłączyć z tych chocholich tańców, które w tej chwili są wokół Marszałka Karapyty, Zarządu

i naszej instytucji. Musi iść sygnał do UE, że komuś się coś nie podoba i dlatego tak długo trwają procedury bo my na tym tracimy a nie możemy stracić. Zaznaczył, że będzie się osobiście zwracał do naszych europarlamentarzystów żeby spotkali się z posłem Porębą bo nie wiadomo z czego on się cieszy, z tego, że być może na Podkarpaciu będą jakieś blokady. Administracja unijna jest trzy razy gorsza od naszej a wszyscy wiemy, że przy naszej nic normalnego w tym kraju się zrobić nie da. Dodał, że jest przekonany, że po trzech latach śledztwa Panu Marszałkowi nie zostaną postawione żadne zarzuty.

Członek Zarządu Sławomir Miklicz stwierdził, że w kilku zdaniach chciałby powiedzieć o tym, że Zarząd Województwa od momentu kiedy powziął informacje z Komisji Europejskiej, działał błyskawicznie, zbierał się specjalnie po to aby te sprawy omawiać, udzielać stosownych pełnomocnictw żeby składać zażalenie. Podjęte zostały wszystkie możliwe działania aby tę kwestię wyjaśnić stąd też zgadza się z Marszałkiem Karapytą, że sformułowanie tego punktu w ten sposób nie do końca jest słuszne. Wielu europosłów jest zaangażowanych w tę sprawę i chcą pomóc nam w wyjaśnieniu tej kwestii. Poseł Łukacijewska bezpośrednio z Marszałkiem kara pyta nie rozmawiała ale robiła to przez jego osobę i postawiła się do dyspozycji w jakim zakresie może nam pomóc i jako jedyna na komisji zabrała głos w tej sprawie w Parlamencie Europejskim i złożyła stosowne wystąpienie. Niestety trudno pogodzić się z tym, że jeden z europosłów organizuje konferencje prasowe i pisze, jak niektórzy mówią, donosy. Szkoda, że z nikim z Zarządu pan europoseł się nie skontaktował, nie zapytał o materiały, które dostajemy bo takie dokumenty pewnie byłyby mu pomocne gdyby rzeczywiście chciał pomóc. Stwierdził, że rozumie rolę opozycji w tej całej sytuacji bo dobrze jest kiedy o tym się dużo mówi natomiast bardzo niedobrze jest, gdy straszy się beneficjentów wstrzymaniem dotacji bo jak wielokrotnie zostało to tutaj podkreślone, nic takiego nie ma miejsca. Są jednak osoby, które takie informacje przekazują i jest im to na rękę bo podgrzewanie atmosfery wokół tej sytuacji ich cieszy i jest w ich interesie. Zaapelował aby w tej kwestii wypowiadać się bardzo rozważnie bo wszyscy wiemy, że Komisja Europejska monitoruje lokalne media i kilkoma nierozważnymi stwierdzeniami można zrobić więcej złego niż pomóc dlatego też zwrócił się do radnych Klubu PiS aby ze swoim reprezentantem porozmawiali po to aby jeżeli chce to konstruktywnie postarał się pomóc w tej kwestii bo tego możemy oczekiwać od europosłów każdej opcji reprezentujących mieszkańców województwa.

Radny Wojciech Buczak stwierdził, że słuchanie tych wypowiedzi wymagało naprawdę dużej cierpliwości bo wiele granic zostało przekroczonych. Po pierwsze oskarżanie nieobecnego tutaj posła Poręby, że jego działania to był donos, który może skutkować negatywnie to najkrócej mówiąc jest odwracanie kota ogonem. Pismo europosła z 6 marca było skutkiem tego, że 26 lutego Komisja Europejska wystąpiła z czym wystąpiła. Poseł Poręba chciał i chce pomóc województwu aby to co jest skutkiem

działania CBA i prokuratury nie szkodziło naszemu województwu. Oskarżanie go dzisiaj o złe intencje jest po prostu nieprzyzwoite. Zwrócił się do Marszałka twierdząc, że problem nie dotyczy tylko RPO i funduszy europejskich bo prokuratura prowadzi też śledztwo w kwestii wyjazdów zagranicznych, zatrudnienia i innych rzeczy. Informacja dzisiejsza została przedstawiona w formie komunikatu, który wcześniej był publikowany. Przypomniał, że jego wniosek na komisji głównej został potraktowany tak jak został i Przewodnicząca również, zaznaczył, że nie wie co wpłynęło na zmianę jej decyzji ale te siły na pewno są mocne bo zwykle silna i zdecydowana w tej sprawie twarda nie była. Ponadto poinformował, że na posiedzeniu Komisji rewizyjnej poprosił aby przynajmniej członkom tej komisji zostały przedstawione dokumenty, których nie musiał by dzisiaj Marszałek cytować we fragmentach. Dodał, że radni mają prawo takie dokumenty otrzymać. Przewodniczący Mariusz Kawa powiedział, że skoro na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej mieliśmy potwierdzenie ze strony Marszałek Kowalskiej o przekazaniu dokumentów to zapewne tak się stanie. Nie stało się jednak i dokumentów nie otrzymaliśmy do tej pory.

/Marszałek Karpyta w tej chwili przekazał radnemu przedmiotowe dokumenty/.

Radny zaapelował do Pana Marszałka aby złożył rezygnację ze swojej funkcji aby na kolejnych sesjach wszyscy razem zastanowili się jak z tej bardzo trudnej sytuacji wyjść.

Informacja Marszałka Województwa Podkarpackiego z działalności Zarządu Województwa Podkarpackiego (w okresie od 12 lutego 2013 r. do 11 marca 2013 r.) i wykonania uchwał Sejmiku.

Materiał ten radni otrzymali wraz z zawiadomieniami o sesji, *stanowi on załącznik nr 32 do protokołu.*

Radny Tadeusz Pióro stwierdził, że na tej sesji padło dużo brzydkich słów w stosunku do opozycji: „cieszyć się, jesteście zadowoleni, rozgrywacie itd.” Zaznaczył, że trzy miesiące po objęciu funkcji radnego wydał oświadczenie jak widzi prace w samorządzie, radnych i stwierdził wówczas, że nie przyszedł tu dla polityki a po to aby walczyć o ludzi z terenu byłego województwa krośnieńskiego i o te tereny. Stwierdził, że czuje się obrażony tym, że ktoś imputuje mu, że się cieszy z tego co obecnie dzieje się w tym województwie. Ponadto zaznaczył, że nie był radnym w poprzedniej kadencji ale oglądał obrady i widział sceny dantejskie jaki się działy, jak przerywano obrady, nie dopuszczano do głosu itd. Obecnie to jest super kultura w porównaniu z tamtym i trudno żeby radni opozycji, z którymi nikt się tutaj nie liczy, nie mają wiceprzewodniczącego, Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej nie jest członek największego klubu, żadna komisja nie jest przez opozycje skuteczniana nawet najmniejsze udziały w radach społecznych opozycja przegrywa. To wszystko cierpliwie znosimy i jeżeli ktoś mówi dzisiaj, że on cieszy się z sytuacji to sobie tego nie życzy.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewiński przypomniał, że wszystkie procedury były uchwalone i przygotowane w poprzedniej kadencji i tylko w niewielkim zakresie się zmieniały. W kwestii pisma posła Poręby to można je oczywiście potraktować, że powodowane było troską o nasze sprawy tylko, że on kontaktował się z wieloma posłami PiS-u którzy mają podobne zdanie, że takie kwestie powinniśmy we własnym gronie dyskutować. Trzeba tu powiedzieć, że można było się spotkać, porozmawiać, a Przewodniczący Buczak wie, że w poprzedniej kadencji spotykałem się z różnymi radymi opozycyjnymi, posłami aby zrealizować różne rzeczy dla województwa. Nie jest tak, że będąc w Zarządzie pomimo tego, że ma się zaplecze polityczne, nie wykorzystuje się dla dobra województwa różnych innych osób. Nie zawsze musi to być przy otwartej przyłbicy i podane publicznie. Gdyby obecnie taka inicjatywa była ze strony kolegów to by się pozytywnie odpowiedziało i lepiej by się współpracowało. Komisja Europejska jest bardzo wrażliwa na wypowiedzi europosłów i być może jest to tylko zbieg okoliczności, że po pierwszej konferencji prasowej pojawiła się pierwsza informacja z Komisji Europejskiej a po piśmie pojawia się decyzja Komisji o cofnięciu certyfikacji. Po dzisiejszym apelu do Marszałka o złożenie rezygnacji, gdyby złożyło się tak, że tak się stanie to problem w Komisji Europejskiej nie będzie problemem Marszałka Karapyty czy Cholewińskiego ale przeciętnego mieszkańca tego województwa bo wszyscy jesteśmy beneficjentami tych pieniędzy. Zapewnił, że toczące się sprawy nie będą miały wpływu na beneficjentów ale potwierdzi się, że procedury są tak skomponowane, że te elementy wychwytyją. Należałoby tylko uczynić wszystko aby w dobrym porozumieniu doprowadzić tę sprawę do dobrego finału.

Radny Czesław Łączak zwrócił się do Marszałka Cholewińskiego twierdząc, że jest on świadkiem i osobą, która funkcjonowała i w poprzedniej kadencji i teraz. To miło słyszeć, że zrobimy wszystko razem aby było dobrze tylko, że w praktyce jest tak, że robicie co uważacie, czasami nawet szydzicie z opozycji. Nie dobre jest też, że pan Miklicz wtóruje tutaj, imputując nieprawdziwe zachowania członkom PiS. Istnieje współdziałanie i obowiązuje wszystkich stąd też tak jak kolega Stępień zaleca wystąpienie do Premiera aby zajął się osobiście tą sprawą to zdaje sobie sprawę, że jest to kwestia najwyższej wagi, wymagająca działań na niwie centralnej. Zaznaczył, że on nie dowiedział się o sprawie od nikogo z posłów ani radnych tylko z mediów. Jeżeli media sprokurowały informację, że od półtora roku służby prowadzą dochodzenie to prosi o to aby Zarząd w jego imieniu i imieniu samorządu wojewódzkiego wystąpił przeciwko tym mediom o rozpowszechnianie nieprawdy. Jeżeli jednak prokuratura potwierdza to jest to sprawa do koalicji rządzącej do Premiera Tuska i Piechocińskiego o zastanowienie się co zrobiło się w tym kierunku aby prokuratura nie była państwem w państwie. Zaaapelował do koalicji o powściągnięcie swojej monopolistycznej pozycji i próbę zauważenia drugiej części tego województwa.

Radny Wojciech Buczak stwierdził, że czyta na bieżąco dokumenty wręczone mu przed chwilą przez Marszałka i dla podkreślenia niesłusznych oskarżeń pod adresem posła Poręby zacytował pismo Komisji Europejskiej z 26 lutego 2013 r. „...ponadto Komisja zaleca obecnie wstrzymanie certyfikacji wydatków w ramach RPO dla projektów których mogą dotyczyć ewentualne kwestie opisane w mediach”. Ponadto Komisarz pisze, że będzie wdzięczny za odpowiedź w terminie dwóch tygodni i prosi o skontaktowanie się. 14 marca ten sam Komisarz pisze do Marszałka dziękując za odpowiedź niemniej jednak zauważa „...pańskie pismo nie zawiera żadnych nowych informacji odnośnie wpływu nieprawidłowości będących przedmiotem dochodzenia w zakresie Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego. Komisja ponawia swoją rekomendację w sprawie środka zapobiegawczego czyli wstrzymania certyfikacji. Radny zażądał aby zaprzestać pomawiania posła Poręby jakoby jego działania doprowadziły do wstrzymania certyfikacji. Poseł podjął interwencje aby temu zapobiec. Ponadto odnosząc się do wypowiedzi poprzedników zaznaczył, że nie jest intencją jego klubu ani polityków PiS, zabieganie o to, żeby odebrać komuś władzę, żeby ją przejąć. Intencją jest pomóc aby nasze województwo wyszło obronna ręką z tej sytuacji w którą, nie oskarżając nikogo osobiście, wprowadził nas obecnie rządzący układ w naszym województwie.

Interpelacje i zapytania radnych.

Radny Fryderyk Kapinos złożył interpelację dotyczącą linii kolejowej L25 Dębica – Mielec – Ocice. Stwierdził, że miało odbyć się spotkanie z Prezesem PLK w kwestii likwidacji nie tylko tej linii ale również Przeworsk – Hrebenne. Czy takie spotkanie się odbyło i jakie jest stanowisko Prezesa PLK i Ministra transportu w tej sprawie.

*Interpelacja stanowi **załącznik nr 33** do protokołu.*

Radna Lidia Błądek stwierdziła, że było zapewnienie iż Kierunek Lekarski zostanie utworzony do wiosny i w związku z tym ma zapytanie do pana Marszałka kiedy ten kierunek zostanie utworzony na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego i co do tej pory wykonano w tej kwestii. Jest to sprawa, która cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Podkarpacia. Kierunek Lekarski jest bardzo potrzebny i mówiono, że do końca I kwartału będzie złożony wniosek do Ministra . Procedura jest łatwa i prosta i przy dobrych chęciach nabór powinien ruszyć jeszcze w tym roku lecz myśli iż się to nie stanie bo nie wiadomo co do tej pory wykonano. Ostatnio było na ten temat trochę doniesień prasowych lecz nie zdołała konkretnie wyczytać co do tej pory uczyniono w tej kwestii dlatego też ma pytanie co wykonano w tej sprawie od czasu ostatniej debaty na forum Sejmiku i kiedy Kierunek Lekarski zostanie utworzony. Drugie zapytanie dotyczy funkcjonowania strony internetowej Sejmiku. Poinformowała, że wiele

rzeczy szuka w internecie i ona życzyłaby każdemu Zarządowi takiej opozycji jak PiS. Jest ona bardzo spokojna, ona widziała jak wyglądało to w Sejmie, czy też w poprzedniej kadencji Sejmiku. Obecna opozycja jest bardzo kulturalna i cierpliwa i ona nie wie dlaczego pewne rzeczy nie są podnoszone. Niepokoi ją fakt, że niektórzy koledzy z jej klubu ani razu nie zabrali głosu, nie mówiąc już o Klubie Prawicy Rzeczypospolitej, którego członkowie rzadko zabierają głos na istotne tematy dla naszego województwa. Otwierając naszą stronę internetową obywatel Polski przebywający za granicą chce się dowiedzieć co się dzieje w województwie, coś o promocji - gdzie można pojechać, co się buduje itd. Tymczasem strona internetowa służy promocji głównie polityków rządzącej koalicji. Ostatnio nawet na stronie internetowej zamieszczono panią Łukacijewską i ona rozumie, że zbliżają się wybory do Parlamentu Europejskiego ale co kogoś obchodzi, iż zorganizowała ona konferencję z kobietami i rozmawia o ich problemach. Z całym szacunkiem dla europosłów i wszystkich polityków, przesadą jest aby strona internetowa Województwa Podkarpackiego, Sejmiku służyła promocji. Jest kampania wyborcza do Parlamentu Europejskiego więc trzeba się wszędzie promować. Nie można jednak przesadzać i należy robić sobie kampanię do Parlamentu Europejskiego na własny koszt i nie można mieszać w to Sejmiku tym bardziej, że europoseł Poręba nie byłby dobrze przyjęty bo jest za bardzo i niesłusznie atakowany przez koalicję a przecież koalicyjna pani europoseł też się nie „raczyła” spotkać z Marszałkiem w takiej sytuacji, jaką mamy w województwie i myśli iż wszystkie głosy wygłaszane tutaj ze strony opozycji podyktowane są troską o to aby żadne fundusze unijne nie przepadły i zostały wykorzystane, aby gminy i inni beneficjenci nie mieli problemów i aby nasze państwo oraz województwo nie traciły wiarygodności w oczach Komisji Europejskiej i ona wierzy iż wszystkie działania pójdą w tym kierunku aby było to dla dobra Podkarpacia i niepotrzebne są takie nadinterpretacje. Ona rozumie, że radni koalicji mają alergię na jej osobę, bo ostatnio była na otwarciu mostu w Harasiukach z udziałem Marszałka Karapyty i Wicemarszałka Cholewińskiego lecz przy przecięciu wstęgi nie wymieniono jej osoby lecz jedynie obecnych członków Zarządu. Stwierdziła, że ona to rozumie i nie obraża się bo zawsze będzie pracować dla dobra Podkarpacia, które jak podkreśliła jest jej ukochaną Ojczyzną i ona jest ponad to i nie zwraca uwagi na takie małe prymitywne działania różnych ludzi. Nie może zrozumieć natomiast dlaczego koalicja ma również alergię na jej kolegów klubowych, nawet na tych, którzy się nie odzywają – a przecież oni również działają. Radni opozycji również jeżdżą i przecinają wstęgi oraz podejmują wiele lokalnych wspaniałych inicjatyw, przewodniczą różnym stowarzyszeniom i nigdy nie zamieszcza się takich informacji. W zasadzie tylko i wyłącznie są promowani radni koalicji, Prezydium Sejmiku, Marszałkowie i zostali tutaj przegięte wszelkie zasady w informacjach i prowadzeniu strony internetowej. Dlatego też jej apel i zapytanie do Marszałka dlaczego strona internetowa Sejmiku służy promocji polityków koalicji a nie taki jest cel jej utworzenia i chodzi tu polityków, którzy nie mają nic wspólnego z Sejmikiem – europosłowie powinni się promować na swoich stronach internetowych. Radna zwróciła się z zapytaniem co Zarząd zamierza uczynić

aby strona internetowa służyła polityce informacyjnej i promocyjnej województwa w Polsce i na całym świecie. Ostatnio zawsze kiedy otwiera stronę ukazuje się jej Europoseł Łukacijewska, i informacja, że spotkała się z kobietami i ona ma nawet wątpliwości czy jest to zgodne z prawem.

Radny Wojciech Buczak w imieniu Klubu PiS złożył interpelację dotyczącą działań podjętych przez Zarząd Województwa podkarpackiego w sprawie komunalizacji uzdrowiska Horyniec Sp. z o. o.

Interpelacja stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Radny Jarosław Brenkacz złożył dwie interpelacje. Pierwsza dotyczy przejścia dla pieszych na drodze wojewódzkiej nr 865 w miejscowości Zapałów i *stanowi załącznik nr 35 do protokołu*. Druga dotyczy wniosku Rzeszowskiego Okręgowego Związku Łuczniczego o dofinansowanie z budżetu Województwa Podkarpackiego realizacji zadania w ramach sportu kwalifikowanego pod nazwą: Organizacja imprez Sportowych, Udział w zawodach, Prowadzenie szkolenia Sportowego w łucznictwie w okresie 21.02.2013 r. do 30.12.2013 r. wnioskowana kwota: 50 000 zł. *Interpelacja stanowi załącznik nr 36 do protokołu.*

Radna Ewa Draus złożyła interpelację w sprawie pilnej potrzeby budowy obwodnicy Kolbuszowej w ciągu drogi krajowej nr 9.

Interpelacja stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

oraz trzy zapytania w sprawie:

- odpowiedzi na zapytanie z dnia 25 lutego 2013 r. dotyczące realizacji inwestycji drogowych w 2012 r. (pismo OR-II.0003.6.2013.UK).
- opracowania programu Funkcjonalno – Użytkowego dla zadania pn. Rozbudowa Drogi Wojewódzkiej nr 875 Mielec – Kolbuszowa – Leżajsk na odcinku Kolbuszowa – Sokołów małopolski.
- podjęcia przez Sejmik uchwały o zamiarze likwidacji Kolegium Nauczycielskiego im. A. Fredry w Przemyśle

Zapytania stanowią kolejno załącznik nr 38,39,40 do niniejszego protokołu.

Radny Władysław Stępień stwierdził, że po zapoznaniu się z nowym ambitnym planem rozwoju polskiego kolejnictwa przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe musi przywołać parę zjawisk z czasów przeszłych. Otóż w niektórych elementach porównując Polskę Ludową z III Rzeczpospolitą należy zauważyć iż w tamtym czasie się budowało o a teraz się likwiduje. Polskie koleje były kiedyś zorganizowane w taki sposób, że była

jedna firma państwowa i regionalne dyrekcje w każdym województwie. Teraz jest około 100 spółek, Zarządów i Rad Nadzorczych i kilka tysięcy działaczy związkowych. Sytuacja jest taka, że co roku spółka proponuje likwidację kolejnych linii uznając je za nierentowne i niepotrzebne bez konsultacji z samorządami i co roku budżet państwa dopłaca do nich miliardy złotych a oszczędności są tylko i wyłącznie w dziale: likwidacja połączeń kolejowych. Głośnym społecznie jest zamiar likwidacji linii kolejowej Ocice-Mielec – Dębica. Mówili o tym radni Fryderyk Kapinos i Jan Tarapata i myśli, że wspólnie opozycja i koalicja mogą „dać radę” kolejarzom przy wsparciu Sejmiku. Radny poinformował, że otrzymał pismo z Rady Miasta Baranów Sandomierski, który informuje iż wydał własne samorządowe środki na dokonanie opinii ekspertyzy celowości utrzymania tej linii kolejowej i z opinii tej wynika, że kolej ta powinna istnieć bo ma połączenie z szerokim torem LHS, stacją przeładunkową w Woli Baranowskiej i niewyobrażalne jest aby na trasie z Tarnobrzega przez Mielec, Dębice nie było tego połączenia, które funkcjonuje od czasów Franciszka Józefa. Samorząd nie może się zgodzić i on również podziela tę opinię, że jedyną formą oszczędzania na kolei jest likwidacja kolejnych połączeń. Dlatego też popiera wniosek aby Sejmik Województwa Podkarpackiego, Marszałek doprowadził do konkretnego spotkania z PKP PLK i aby zostały przedstawione deklaracje współpracy i aby podpisać porozumienie (on wspólnie z radnymi Kapinosem i Tarapatą może się w to włączyć, które spowoduje iż linia nie będzie likwidowana. Jest to kompletny absurd z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego dla regionu.

Radny Tadeusz Pióro złożył dwa zapytania. Radny pytał co z obwodnicą brzozowską. Stwierdził, że powiedział w grudniu 2012 roku przy uchwalaniu budżetu województwa, że będzie co kwartał przypominał o obwodnicy brzozowskiej. Radny Jan Burek mówił, że absolutnie musi to być. W prasie pojawiła się informacja iż jest to obwodnica wojewódzka i od nas zależy. Jest ona na I miejscu listy rezerwowej. Media podają, że jej koszt to około 140 milionów złotych. Radny pytał jak Zarząd widzi znalezienie tych środków, aby ogłosić przetarg na uruchomienie inwestycji i kiedy ewentualnie pieniądze mogą się pojawić aby ogłosić przetarg na inwestycję. I kwartał minął więc wystąpił z tym pytaniem i ma nadzieję, że kiedy wystąpi z nim również pod koniec czerwca br. to odpowiedź będzie bardzo wiążąca. Radny poruszył również kwestię funkcjonowania Programu „Bezpieczne Boiska”. Stwierdził, że był on od kilku lat i potrafił zaangażować środki samorządowe. W strategii mówi się, że stawiany jest nacisk na sport masowy dziecięcy i młodzieżowy i tak naprawdę nie ma chyba w obecnym budżecie żadnych środków na bezpieczne boiska. Funkcjonowało to w ten sposób, że w 50% były środki gminne i w 50% środki Samorządu Województwa Radny poinformował, że postuluje aby Zarząd znalazł środki, w ubiegłym roku projekt ten również funkcjonował dzięki decyzjom podjętym przez Zarząd i on prosi o podjęcie takich decyzji obecnie aby rzeczywiście kwota 1 miliona czy też 1,5 miliona złotych była skierowana na bezpieczne boiska, bo są one na pewne potrzebne dla dzieci i młodzieży na naszych terenach.

Marszałek Mirosław Karapyta na zapytanie radnego Pióro dotyczące obwodnicy Brzozowa odpowiedział, że rzeczywiście jest pozwolenie na budowę zadanie jest wpisane jako rezerwowe w RPO. Zarząd czeka na uwolnienie środków i przy takim stanie myśli, że rozpoczniemy to zadanie. Do radnego Stępnia zwrócił się twierdząc, że jedno spotkanie się już odbyło i jest obietnica Prezesa PLK, że w kwietniu będzie na Podkarpaciu Prezes główny Spółki PLK PKP. Wszystkie problemy, które dotyczyły naszych stanowisk zostały złożone na piśmie jak również odbyły się dyskusje o kosztach. Poinformował Pana prezesa o tym, jakie inicjatywy zostały podjęte przez samorządy lokalne, województwa, posłów i radnych. Cztery linie o których rozmawialiśmy: 25, 101, 107 i 108 były przedmiotem analiz ekonomicznych. Zaznaczył, że myśli, iż jakieś rozwiązanie się znajdzie gdyż jest nierówne obciążenie ruchem pasażerskim a chodzi też o ruch towarowy. Dokumenty zostaną odpowiednio przygotowane i takie spotkanie na pewno się odbędzie.

Wnioski i oświadczenia radnych.

Nikt nie złożył wniosków ani oświadczeń.

Przewodnicząca Sejmiku w związku ze zbliżającymi się Świątami Wielkanocnymi złożyła wszystkim życzenia zdrowych i spokojnych świąt, spędzonych w gronie rodzinnym.

Zamknięcie sesji.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodnicząca Sejmiku **Pani Teresa Kubas - Hul** zamknęła obrady XXXI sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego IV kadencji.

Sesja zakończyła się o godz. 18⁰⁰.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokołowała:

Katarzyna Kruk

**Przewodnicząca Sejmiku
Województwa Podkarpackiego**

Teresa Kubas - Hul

